

แนวคิด ทฤษฎีและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในปัจจุบันนี้ นักการศึกษาได้พยายามศึกษาค้นคว้าและวิจัย เกี่ยวกับเรื่อง การเรียนรู้ แบบการ เรียน ตลอดจนลักษณะหรือแบบของผู้เรียน และสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการเรียนรู้ ทั้งนี้เพราะว่าการที่บุคคลมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการดังกล่าวแล้ว จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูผู้สอน ซึ่งเป็นผู้ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้อื่น ควรจะมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าว เพื่อการ เรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ, ในการศึกษาวิจัยเรื่องแบบการ เรียนของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาและนำมากล่าวในส่วนที่เกี่ยวกับการวิจัยเรื่องนี้ โดยเสนอแนวคิด ทฤษฎีและการวิจัยที่เกี่ยวข้องออกเป็น ๕ ตอนคือ ตอนแรก จะเสนอความหมายของการเรียนรู้ ตอนที่สองจะเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาแบบการ เรียน ตอนที่สาม จะเสนอแบบการ เรียนของนิสิตนักศึกษา ตอนที่สี่ จะเสนอแบบหรือลักษณะของนิสิตนักศึกษา และตอนสุดท้ายคือ ตอนที่ห้าจะเสนอการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของการเรียนรู้

ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ จะอธิบายพฤติกรรมของมนุษย์ว่าเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร เพราะว่า "การเรียนรู้ คือกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งค่อนข้างคงทนถาวร อันเป็นผลจากประสบการณ์ของบุคคล" ^๑

^๑ ประสาร มาลากุล, "กระบวนการเรียนการสอน," ใน รายงานการฝึกอบรมเรื่องพัฒนาการเรียนการสอน, (กรุงเทพมหานคร : โครงการพัฒนามหาวิทยาลัยทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ, ๒๕๑๔), หน้า ๕๑.

ทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษา สามารถแบ่งได้เป็น ๒ กลุ่มใหญ่ ๆ คือ กลุ่มทฤษฎีเชื่อมโยงหรือเงื่อนไข (Stimulus-response or conditioning theories) และทฤษฎีปัญญา (Cognitive theories) ^๑ หรือทฤษฎีสนาม

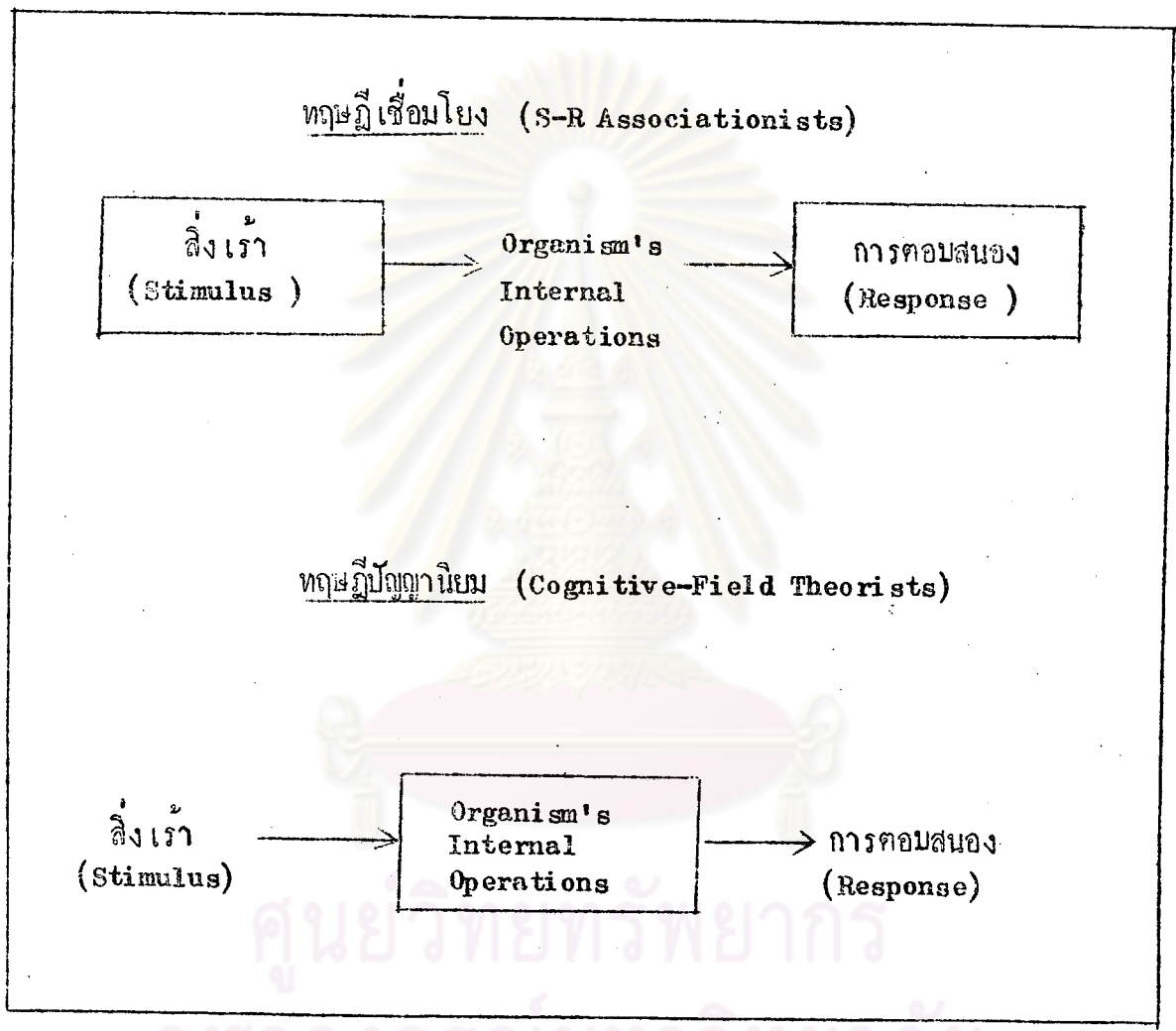
กลุ่มแรกคือกลุ่มทฤษฎีเชื่อมโยง (Stimulus-Response Associationism) พวกนี้มองเห็นการเรียนรู้เกิดขึ้นจากการเชื่อมโยง (link หรือ bond) ระหว่างสิ่งเร้า (Stimulus คือสิ่งที่ทำให้เกิดพฤติกรรม) และการตอบสนอง (Response คือตัวพฤติกรรมนั่นเอง) ในปัจจุบันมักเรียกนักทฤษฎีกลุ่มนี้ว่า "พฤติกรรมนิยม" (Behaviorism) ซึ่งเน้นเกี่ยวกับสิ่งที่สังเกตได้เท่านั้นในการเรียนรู้ สนใจศึกษาส่วนย่อยไปหาส่วนใหญ่ (Inductive) สนใจพฤติกรรมที่สังเกตและวัดได้ ไม่ค่อยสนใจเกี่ยวกับกระบวนการคิดซึ่งเกิดขึ้นภายใน

กลุ่มที่สอง คือกลุ่มทฤษฎีสนาม (Cognitive field theorists) พวกนี้คือกลุ่มนักจิตวิทยา กลุ่ม "ปัญญานิยม" (Cognitivism) เน้นความสำคัญของกระบวนการคิด ซึ่งเกิดขึ้นในตัวบุคคลในช่วงของการเรียนรู้ สนใจกับสิ่งเร้า การตอบสนองเป็นอันกัปรอง ศึกษาเกี่ยวกับสิ่งที่อยู่ในกระบวนการ (Process) ของพฤติกรรม ซึ่งเป็นความเข้าใจ (Understanding) ฉะนั้น จุดเน้นของทฤษฎีกลุ่มนี้ จึงมีไค้อยู่ที่สิ่งสังเกตได้ แต่อยู่ที่กระบวนการคิด ซึ่งเกิดขึ้นระหว่างสิ่งเร้า และการตอบสนอง (Stimulus response) ซึ่งหมายถึงกระบวนการที่จะเกิดการหยั่งรู้ (Insight) ตามความคิด ทฤษฎีนี้ช่วยให้คำจำกัดความของการเรียนรู้ว่า เป็นกระบวนการจัดเรียงเรียงความคิด เดิมหรือประสบการณ์เดิม เกิดความเข้าใจใหม่ (Understanding) ^๒

^๑ Glenn E. Snelbecker, Learning theory, Instructional Theory, and Psychoeducational Design (New York: McCraw-Hill, Inc., 1974), p. 63.

^๒ พรชูลี คุณานุกร, "จิตวิทยาการศึกษาสู่การสอน" เอกสารประกอบคำบรรยาย วิชา ๔๒๑ ๒๓๑ พฤติกรรมการสอนระดับอุดมศึกษา ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา ๒๕๒๔, หน้า ๑.

ทฤษฎีการเรียนรู้ของนักจิตวิทยาทั้งสองกลุ่ม สามารถเปรียบเทียบอธิบายได้
ทั้งแผนภาพ

พรณี ชุทัย, จิตวิทยาการเรียนรู้การสอน (กรุงเทพฯ : วรุณีการพิมพ์, ๒๕๒๐), หน้า ๑๓๕ อ้างจาก William L. Goodwin and Herbert J. Klausmeier. An Introduction to Educational Psychology (New York: Harper & Row, Publishers, 1975).

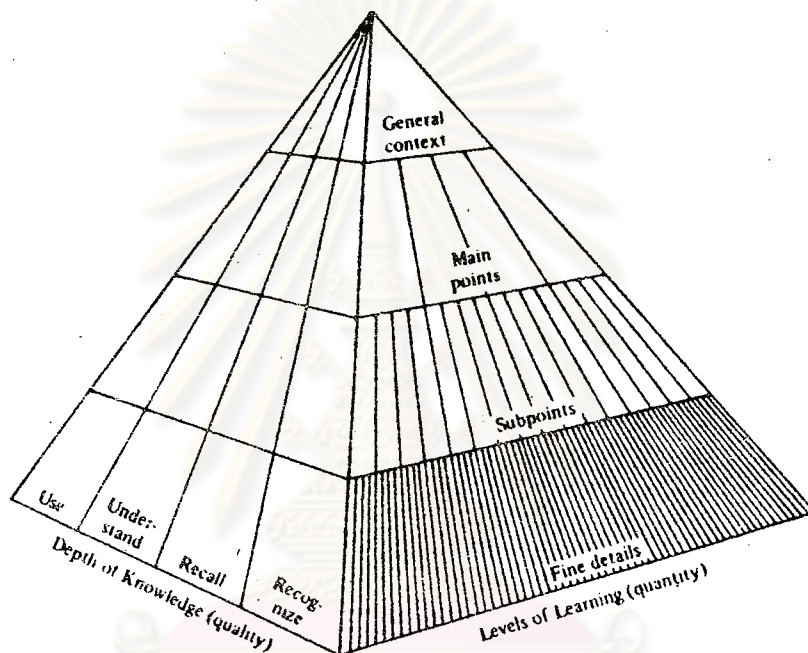
ในเรื่องการเรียนรู้ พิลิป แอด แบนด์ (Phillip L. Bandt) และคณะ ได้กล่าวถึงการเรียนรู้ในอีกลักษณะหนึ่ง คือ "ปิรามิดแห่งการเรียนรู้" (A Learning Pyramid) ซึ่งประกอบด้วย ๒ ด้าน คือด้านที่หนึ่งเป็นระดับของการเรียนรู้ (Levels of Learning) เป็นการแสดงปริมาณข่าวสารข้อมูลของการเรียนรู้ สามารถแบ่งระดับของการเรียนรู้ออกเป็น ๔ ระดับคือ เนื้อหาทั่วไป (General Context) ประเด็นหลัก (Main Points) ประเด็นย่อย (Subpoints) และรายละเอียดอย่างชัดเจน (Fine Details) ส่วนในด้านที่สองนั้น แสดงถึงความลึกของความรู้ (Depth of Knowledge) เป็นการแสดงถึงคุณภาพของการเรียนรู้ ซึ่งแบ่งได้เป็น ๔ ระดับเช่นกันคือ ความสามารถในการจำได้ (Recognize) การระลึกหรือเรียกกลับได้ (Recall) ความเข้าใจ (Understand) และการนำไปใช้ (Use) ซึ่งเป็นระดับที่ต่อเนื่องกัน โดยระดับความสามารถในการจำเป็นระดับที่ตื้นที่สุด และระดับความสามารถในการนำความรู้ไปใช้ เป็นระดับลึกที่สุด

ความสามารถในการจำได้ (Recognition) เป็นระดับในการจดจำ ถ้อยคำ โน้ตสั้น และความสัมพันธ์ เมื่อเห็นสิ่งดังกล่าวอีกครั้ง การทดสอบระดับของความจำโดยการใช้ข้อสอบที่ถามข้อเท็จจริง คือข้อสอบแบบเลือกถูก-ผิด ข้อสอบแบบเลือกตอบ หรือคำถามแบบจับคู่

การระลึกหรือเรียกกลับได้ (Recall) เป็นระดับของความลึกที่สำคัญกว่า คือความสามารถในการระลึกถึงสิ่งที่เคยได้เรียนรู้มาแล้ว เป็นการสร้างธนาคารเก็บข้อมูลภายใน หรือกองทุนข่าวสารที่สามารถดึงมาใช้ในการพัฒนาและสนับสนุนข้อโต้แย้งต่าง ๆ การทดสอบความระลึกหรือเรียกกลับได้โดยการทดสอบที่เป็นการให้หาคำถามด้วยคำตอบสั้น ๆ หรือคำถามที่ให้เติมคำในช่องว่าง

ความเข้าใจ (Understanding) เป็นระดับของการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถอธิบายสิ่งต่าง ๆ ด้วยคำพูดหรือการให้ความหมายคำจำกัดความที่เขาคิดขึ้นเองได้ โดยสามารถเปรียบเทียบ วิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับมโนทัศน์และแนวคิด

การนำไปใช้ (Use) เป็นความสามารถในการนำความรู้ความเข้าใจจาก
ประสบการณ์เดิม หรือเรื่องราวต่าง ๆ ที่เรียนรู้ไปแล้ว ไปใช้ในสถานการณ์จริง ๆ
ปริมาณแห่งการเรียนรู้สามารถอธิบายได้ดังภาพ

รูปที่ ๑ ปริมาณแห่งการเรียนรู้ (A Learning Pyramid)

จากปริมาณแห่งการเรียนรู้ แสดงให้เห็นว่าระดับของการเรียนรู้ นั้น สามารถ
พิจารณาได้ในสองด้านใหญ่ ๆ คือ ด้านแรก เป็นระดับของการเรียนรู้ในแง่ของปริมาณ
ส่วนในด้านที่สองนั้น เป็นด้านที่แสดงถึงคุณลักษณะของความรู้ เป็นการมองในแง่คุณภาพ

Phillip L. Bandt, Naomi M. Meara and Lyle D. Schmidt,

A Time to Learn: A Guide to Academic and Personal Effectiveness

(New York: Holt, Rinehart and Winston Inc., 1974), pp.41-43.

แนวการ เรียนรู้ของแบนด์ (Bandt) และคณะ มองการ เรียนรู้คล้ายคลึงกับกลุ่มทฤษฎีปัญญานิยม (Cognitive-field Psychologist) เพราะว่านักจิตวิทยาในกลุ่มปัญญานิยม นั้น จะแบ่งการ เรียนรู้ออกเป็น ๓ ระดับ คือ "ระดับแรกคือระดับความจำ เป็นแบบที่มีประสิทธิภาพน้อยที่สุด ระดับที่สอง เป็นระดับความเข้าใจ เป็นแบบที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น และระดับสุดท้าย เป็นระดับไตร่ตรอง ช่วยให้ไ้การหยั่งรู้ (Insight) แล้วนำไปทดสอบการสรุปนำไปใช้ เพื่อให้ไ้ความคิใหม่" ๑

เดวิด โคลบ์และฟราย (David Kolb and Fry) ไ้ให้ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการ เรียนรู้ว่ นิสิตนักศึกษหรือผู้ใหญ่ นั้น จะเข้าสู่ประสบการณ์การ เรียนรู้ด้วยวิธีการที่ เขาได้เลือกไว้ตามเอกลักษณ์ของเขา เป็นหลัก ๒ นิสิตนักศึกษามีความสามารถ ในการ เรียนรู้ วิธีการ เรียนรู้ และแบบการ เรียน (Learning styles) ที่แตกต่างกัน นิสิตบางคนอาจ เรียนได้ดีด้วยการฟังการอธิบาย ฟังการรายงาน หรือบางคนอาจ เรียนได้ดีถ้ามีกิจกรรมหลาย ๆ อย่าง และมีอุปกรณ์การสอน ซอมเรียนโดยการอ่าน ค้นคว้าศึกษาล่าฟัง หรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อน ๆ แบบการ เรียนของนิสิตนักศึกษ จึง เป็นสิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งในการจัดการ เรียนการสอน

แนวคิด เกี่ยวกับการศึกษาแบบการ เรียน

การศึกษาเรื่องแบบการ เรียน เริ่มเป็นที่สนใจของนักการศึกษาและนักจิตวิทยาใน ปัจจุบันเป็นอย่างยิ่ง ริต้า คันน์ (Rita Dunn) ศาสตราจารย์ทางการศึกษา ที่

๑ ชม ภูมิภาค, จิตวิทยาการ เรียนการสอน (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๓), หน้า ๑๕๓.

๒ อุนดา นพคุณ, "การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชากรในชนบท" วารสารสังคมศาสตร์ ๑ (มีนาคม ๒๕๒๔) : ๕๖ อ้างจาก David Kolb and Fry, "Towards Applied Theory of Experimental Learning," in Theory of Group Process, ed C.L. Cooper (London : John Wiley and Sons, 1975.,

ศูนย์การศึกษาแบบเรียน และการสอน (Center for the Study of Learning and Teaching Styles) ณ มหาวิทยาลัย เซนต์จอห์น (St. John's University) และคณะได้กล่าวว่า "จากการค้นพบในหลาย ๆ งานวิจัยที่ผ่านการออกแบบอย่างดี แสดงให้เห็นว่านักศึกษาสามารถที่จะบอกแนวทางที่เขาจะเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพที่สุด" คัตส์และคณะยังได้สร้างเครื่องมือวัดแบบการเรียน (Learning Styles Inventory หรือ LSI) ซึ่งมีความเที่ยงและความตรง สามารถแยกได้ว่านักศึกษาชอบแบบการเรียนแบบใดอย่างไร และเขายังเชื่อว่า แบบการเรียนของนักศึกษาอาจจะ เป็นองค์ประกอบสำคัญต่อสัมฤทธิ์ผลทางวิชาการของนักศึกษาค้นคว้าในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา งานวิจัยที่ได้สำรวจมา แสดงให้เห็นว่า แต่ละคนขาดความสนใจ อายุ สถานภาพทางสังคม เศรษฐกิจหรือไอคิว (IQ) ในการเรียนมีความแตกต่างกันในแต่ละคน ทั้งนี้ผู้เรียนอาจแตกต่างกันในแต่ละระดับ เป็นต้นว่า ในด้านสิ่งแวดล้อมด้านอารมณ์ของผู้เรียนเอง ด้านความเอนเอียงทางสังคมที่จะเรียนโดยลำพัง เรียนเป็นคู่เป็นกลุ่ม หรือแบบการเรียนแบบยี่ดหุ่ย ตลอดจนความเอนเอียงทางด้านกายภาพ เช่นการชอบเรียนในระยะเวลา กลางวัน หรือเวลากลางคืน จากการที่เราไม่รู้เกี่ยวกับแบบการเรียนของนิสิตนักศึกษาอาจ พิสูจน์ให้เห็นว่า เป็นความเชื่อมโยงความผิดพลาดระหว่างการเรียนการสอนที่มี ประสิทธิภาพกับสัมฤทธิ์ผลทางวิชาการ ^๒

แบบการเรียน หมายถึงวิธีการที่ชอบในการแก้ปัญหา การคิด หรือการเรียนที่แต่ละคนชอบ บางครั้งอาจเรียกว่าแบบการคิด (Cognitive Styles) ซึ่งอาจ

^๑ Rita Dunn, Kenneth Dunn and Gary E. Price "Learning Styles: Research VS. Opinion," Phi Delta Kappan 9 (May 1981): 641.

^๒ Rita Dunn "Teaching in Purple Fog: What we don't know about Learning Style," NASSP Bulletin 65 (March 1981): 33 - 34.

จะอยู่ในความนึกคิดหรือไม่ก็ตาม เป็นการเฉพาะเจาะจงหรือโดยทั่วไปก็ได้^๑

เจมส์ คีเฟ (James Keefe) ให้ทัศนะว่า แบบการเรียนไม่เพียงแต่เป็น
นวัตกรรมทางการเรียนการสอนเท่านั้น แต่แบบการเรียนเป็นเครื่องมือพื้นฐานชนิดใหม่
ที่จะทำงาน เป็นแนวทางใหม่ในการมองถึงกระบวนการเรียนการสอนที่ดีซึ่งเกี่ยวกับตัว
ผู้เรียนกว่าที่เราเคยรู้จักมาก่อน^๒

เดวิด อี ฮันท์ (David E. Hunt) กล่าวถึงแบบการเรียนว่า เป็นการพิจารณา
ถึงนักศึกษาในรูปแบบของแบบการเรียนที่นักศึกษาแต่ละคนนิยมชมชอบ แบบการเรียน
เป็นคุณลักษณะที่สามารถค้นหาได้และจากการค้นหาแบบการเรียนของนักศึกษาจะเป็นแนวทาง
ไปสู่การทำงานที่มีประสิทธิภาพกับนักศึกษา การที่ใคร่เกี่ยวกับแบบการเรียนที่แตกต่างกัน
ของนักศึกษา จะช่วยเสนอแนะต่ออาจารย์ผู้สอนที่จะใช้การเรียนการสอนให้เหมาะสม^๓

^๑
Gerry Page & J.B. Thomas with A.R. Marshall, International
Dictionary of Education (New York: The Anchor Press Ltd., 1977),
p. 203.

^๒
James W. Keefe "School Application of the Learning Style
Concept," in J.W. Keefe, ed Student Learning Styles: Diagnosing
and Prescribing Programs (Reston, Va National Association of
Secondary School Principals, 1979), p. 131.

^๓
David E. Hunt "Learning Style and the Interdependence of
Practice and Theory," Phi Delta Kappan 9 (May 1981) : 647.

ริต้า ดันน์และคณะ (Rita Dunn and others) ให้ความหมายของแบบการเรียนว่า คือผลรวมของความคิดของนักศึกษาเอง เกี่ยวกับทิศทางที่นักศึกษาต้องการเรียน เขากล่าวว่ามีองค์ประกอบอย่างน้อย ๔ อย่างที่แตกต่างกัน จากสิ่งเร้าพื้นฐานที่มีผลกับความสามารถของคนที่จะรับและรักษาข้อความรู้ไว้ องค์ประกอบอันนี้จะหมายถึงอิทธิพลของแสง เสียง อุณหภูมิ ระยะเวลา ความต้องการในเรื่องอาหาร เครื่องดื่ม หรือแม้แต่การชอบแบบการ เรียนรู้ตามลำพัง หรือชอบเรียนกับกลุ่มเพื่อน^๑

แอนโทนี กราซ่า และเชอร์รีด ไรชแมน (Anthony Grasha and Sheryl Reichman) เป็นนักการศึกษาอีกคณะหนึ่งที่สนใจศึกษาเกี่ยวกับแบบการ เรียนของนิสิตนักศึกษา หรือผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เขาได้บรรจุแบบการ เรียนของนิสิต โดยใช้แบบวัดแบบการ เรียนของนิสิตนักศึกษา (The Grasha-Reichman Student Learning Styles Questionnaire) โดยได้พัฒนาการแบ่งแบบการ เรียนของนิสิตนักศึกษา ออกเป็น ๖ แบบคือ แบบอิสระ (Independent) แบบพึ่งพา (Dependent) แบบแข่งขัน (Competitive) แบบร่วมมือ (Collaborative) แบบมีส่วนร่วม (Participant) และแบบหลีกเลี่ยง (Avoidance)^๒ ซึ่งผู้วิจัยใช้เป็น

* แนวทางในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ แบบการ เรียน (Learning Styles) ของนิสิตนักศึกษาที่ผู้วิจัยทำการศึกษาในครั้งนี้ จะเป็นการมอดูผู้เรียนในแนวทางของทฤษฎีปัญญานิยม (Cognitivism) เป็นการศึกษาดังแบบการ เรียน (Learning Styles) แต่มิได้ศึกษาอย่างละเอียดและลึกซึ้งในเชิงทฤษฎีการ เรียนรู้ในเชิงจิตวิทยาแบบทฤษฎีของปัญญานิยม (Cognitive theory) เสียทีเดียว

^๑ Rita Dunn, Kenneth Dunn and Gary E. Price "Learning Styles Research VS Opinion," p. 646.

^๒ Anthony Grasha and Sheryl Reichman "Student Learning Styles Questionnaire" Faculty Resource Center, University of Cincinnati, 1975.

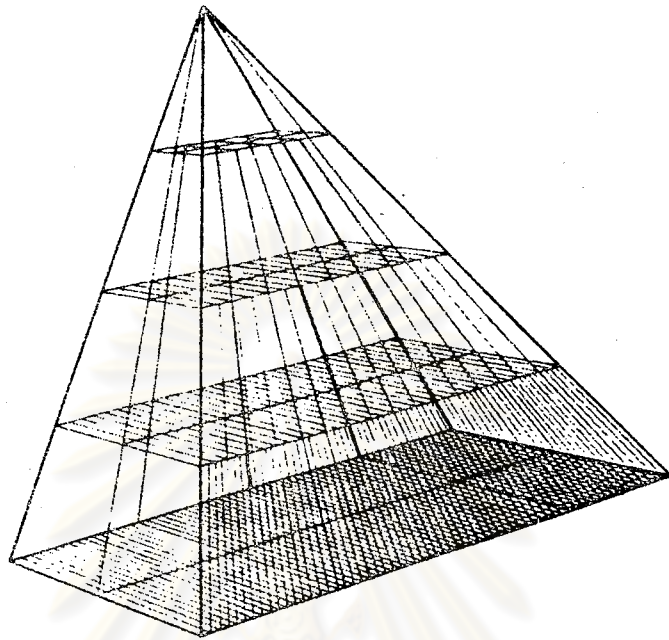
แบบการ เรียนของนิสิตนักศึกษา

นิสิตนักศึกษา เป็นวัยที่มีอุดมคติสูง และแสวงหาเอกลักษณ์ของตนเอง นิสิตแต่ละคนจะมีแบบการ เรียนเป็นของตนเอง ได้มีนักการศึกษาได้จัดหมู่แบ่งแบบการ เรียนของนิสิตนักศึกษา ไว้หลายท่านด้วยกัน

ฟิลลิป แอดแมนด์ (Phillip L. Bandt) และคณะ ได้แบ่งแบบการ เรียนของนิสิตนักศึกษาไว้ถึง ๑๒ แบบด้วยกัน^๑ โดยเขามองว่า แบบการ เรียนมีพื้นฐานมาจากการรวมเอาทักษะและความสามารถพิเศษแบบการ เรียนแต่ละแบบสามารถอธิบายโดย "ปรัมาติกแห่งการ เรียนรู้" ดังรายละเอียดดังนี้

๑. แบบนักเล่นกลลวงตา (The Illusionist) ผู้เรียนแบบนี้ใช้เวลาส่วนใหญ่เพื่อการ เรียนรู้อย่างจริงจัง เขาจะเรียนร่วมกับเพื่อน เพื่อให้ตัวเองรู้สึกว่าเป็นอิสระสำหรับการ เรียนรู้ เขาชอบที่จะเขียนสรุปคำบรรยายที่ยืดยาว เสียใหม่เพื่อสะดวกและเข้าใจง่าย บางครั้งก็จะทำการบ้านสำหรับวันต่อไป มีความสนใจที่จะหาคำตอบที่ถูกต้องให้เร็วที่สุด ในตอนสุดท้ายเขาจะกลับมาอ่านหนังสืออ่านแต่ละบท บางครั้งก็ทำเครื่องหมายหรือจุดโน้ตไว้ เพื่อจะสามารถหาอ่านพบได้ง่ายในภายหลัง เขาใช้เวลาส่วนใหญ่เพื่อการ เรียนรู้ แต่ในความเป็นจริง เขาเรียนรู้ได้เพียงเล็กน้อย ในการสอบจะสามารถตอบได้ก็ แต่ในค่านความรู้ความ เข้าใจนั้นมันน้อย เพราะการใช้วิธีรับท่องหนังสือแบบท่องจำ แต่ละเลยการ เรียนรู้ แบบการ เรียนแบบนี้จะช่วยลดความกังวล แต่จะช่วยให้ผู้เรียนเก่งในเนื้อหาได้น้อยมาก

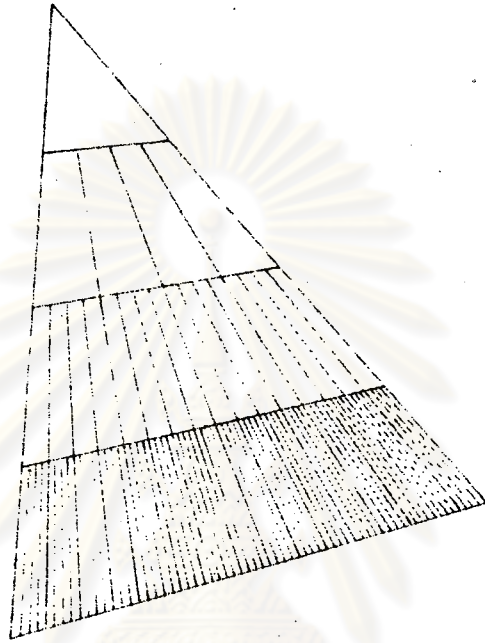
^๑ Phillip L. Bandt, Naomi M. Meara and Lyle D. Schmidt,

รูปที่ ๒ แบบการเขียนแบบนักเล่นกลองตา (The Illusionist)

๒. แบบนักตีฝ่าตีภาพ (The Pacifist) นักตีฝ่าตีภาพจะแตกต่างจาก
 คนเล่นกลองตาในขั้นต้น คือพวกรักความสงบระสับใจงานของเขาอยู่ในระดับคำคือ
 เขาเขียนไปโดยอัตโนมัติไม่ใช้ความคิดเลย เวลาเขียนมักจะใช้เวลาส่วนมาก
 เพื่อฝัน และในอีกลักษณะหนึ่งคือ การหนีความจริง เมื่อเขาต้องเขียน เขาจะลอกหรือ
 จกทุกสิ่งทุกอย่างที่ไต่หังไต่เป็นลงไป แต่หลังจากนั้นก็ไม่สามารถจำข้อความหรือสิ่งที่จกมา
 ได้ ในทำนองเดียวกัน เมื่อเขาเขียนเนื้อหาในหนังสือ ทาของเขาจะลอกคำและขีดเส้นไว้
 หน้าต่าง ๆ แต่เมื่ออ่านไปได้ไม่สามารถนึกถึงคำอธิบาย หรือข้อถกเถียงของย่อหน้าที่
 ผ่านมาได้ ผู้เขียนแบบนี้หวังจะให้ข้อความที่เขาแต่งไปสู่ความรู้สึกที่มี
 ความหมายโดยอัตโนมัติเลยโดยไม่ต้องคิด แต่ในความเป็นจริงคำต่าง ๆ นั้นเป็น
 สัญลักษณ์แต่มีมนุษย์สร้างขึ้น ฉะนั้น การเขียนที่ไม่สามารถเกิดขึ้นได้จนกว่าคำดังกล่าว
 จะแปลไปสู่ความรู้สึก (Sense) ของสิ่งที่เป็นตัวแทน ซึ่งในการนี้ต้องการความ
 เกี่ยวข้อง ซึ่งเกิดเอาใจใส่ คิดและตั้งคำถามและอื่น ๆ อีกมาก แม้ว่าพวกเขาเขียนแบบนี้

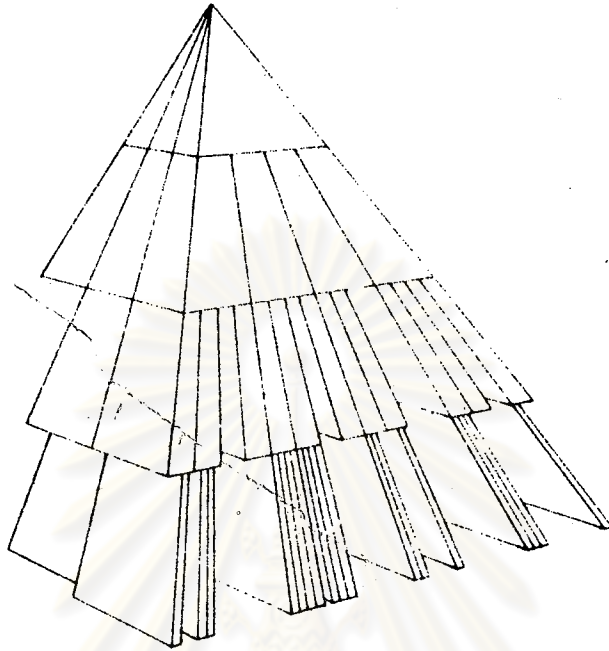
จะเข้าห้องเรียนเป็นประจำ และซึ่กเด็ก ๆ นอกระดาน แต่เขาค็จะจบลงด้วยความรู้
เพียงเล็กน้อย ๆ ที่จจะต่างมา

รูปที่ ๓ แบบการ เรียนแบบนั้ติ ๘ สัปดาห์ (The Pacifist)

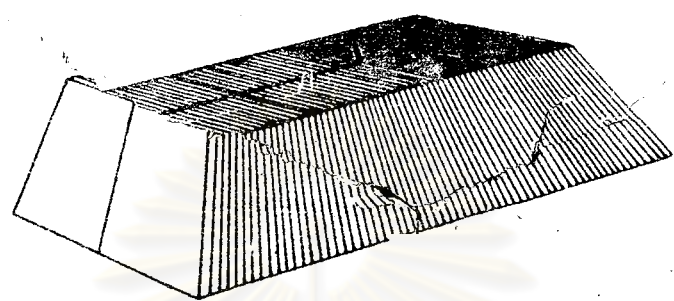
๓. แบบมนุษย์เจ้าความคิด (The Idea Man) นั้คิณาพวคนั้

คู้เหมือนจะมีคณูปฏิส่วนตัวหรือเด็กเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่สัมพันธ์กับตัวชอ่ต่าง ๆ เป็น
ส่วนตัวของเขาเอง มักจะถามคำถามที่ท้าทายในห้องเรียน และมักเห็นมอย ๆ
ว่า เขามั้จะคุยกับผู้สอนต่อมากายหลัง ชอบที่จะคุย แต่ไม่ชอบนั่งคิณาให้ลั้ดซึ่งตาม
ล้าตั้งค้วยเขาคู้เอง ผู้เรียนแบบนั้จึ้มีช้อมล้นน้อยมาคิในการสนับสนุนคั้ชนะและนวัคิ
คู้เขาเสนอ อย่างไรคิก็ตาม พวคนั้จะมีคิรชวรรคคู้เปรี๊ยมิในถาร เรียนในรายวิชา
คู้กว้าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องคู้ ๆ ไป คู้ ๆ คู้ผู้เรียนแบบนั้ไม่คอบยคิระนั้คู้ถึงความ
คู้เปรี๊ยคู้ถึงคู้ว่า เพราะว้าเขาคู้เป็นคู้ที่จจะลั้ดเล็บงการ เรียนรู้ช้อเท็จจริง คู้มี
คู้ความจ้าเป็นคู้ถอการอธิบายความเข้าใจในแนวคู้คู้ที่เขาคู้เสนอ รายวิชาคู้เน้นรายคู้ละเอ็ย
จจะมีคู้ความมุงยาคู้ เป็นคู้พิเศษสาขารับผู้เรียนประเภคนั้

รูปที่ ๔ แบบการเขียนแบบมนุษย์เจ้าความคิด (The Idea Man)

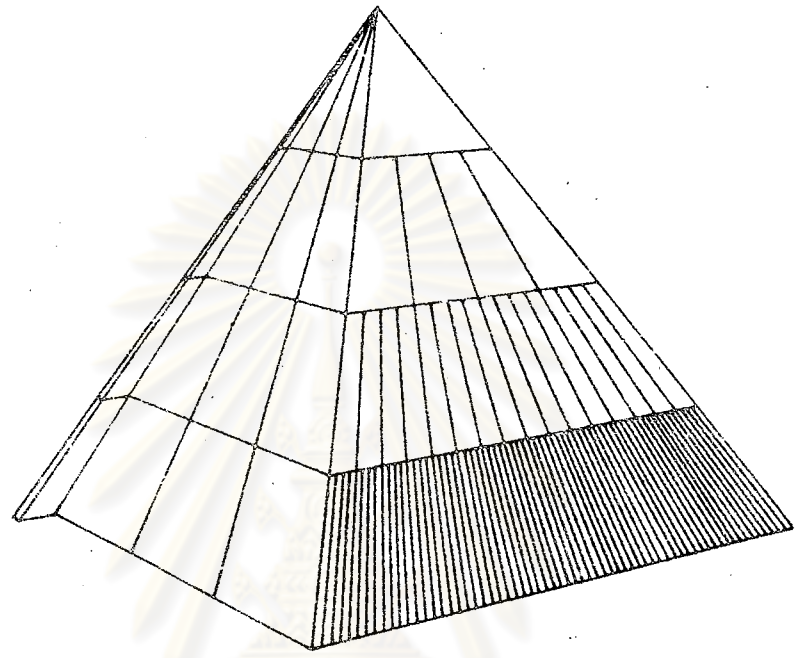
๔. แบบนักสืบ (The Detective) ในทางตรงข้าม จากพวกมนุษย์เจ้าความคิด คือพวกนักสืบ กล่าวคือ ผู้เขียนประเภทนักสืบนี้ เป็นพวกที่ดูดีเวลาเพื่อการแสวงหารายละเอียดทุกอย่าง ทั้ง ๆ ที่เขาทำงานหนัก แต่ไม่สามารถทำข้อสอบประเภทที่ถามบางอย่างมากว่าถามความจำเนื้อหาได้ ด้วยเหตุที่ผู้เขียนแบบนี้มุ่งความสนใจไปที่ส่วนล่างของพีระมิดแห่งการเรียนรู้ คือรายละเอียด ทำให้เขาไม่สามารถรู้ในประเด็นที่กว้างขึ้น และหลักการทั่ว ๆ ไป ซึ่งส่วนนี้มีความจำเป็นและเหมาะสมเนื้อหา แนวทางศึกษาพวกนี้เสียเวลาเรียนไปโดยเปล่าประโยชน์ เพราะไม่สามารถจับประเด็นที่สำคัญ ๆ ได้ อีกทั้งไม่สามารถรวบรวมประเด็นต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน เข้าเป็นกลุ่มเพื่อทำให้การเรียนง่ายขึ้น ผู้เขียนประเภทนี้มักจะหลีกเลี่ยงการคุยนอกรอบเรียน ด้วยเกรงว่าอาจจะพลาดประเด็นที่สำคัญบางประเด็นไป

รูปที่ ๕ แบบการเวียนแบบนักสืบ (The Detective)

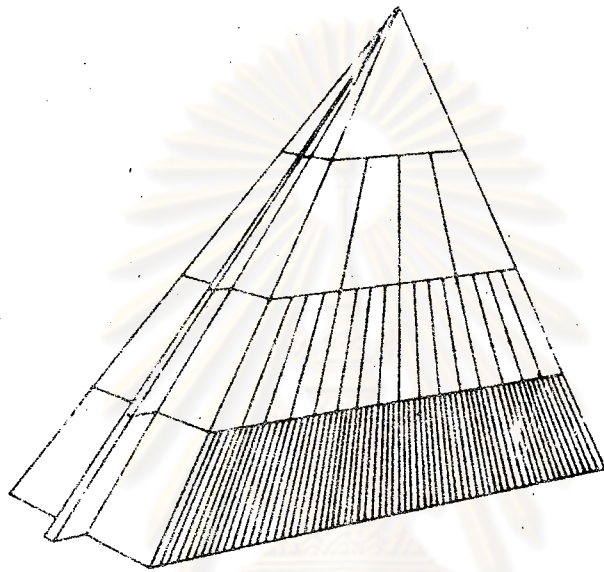
๕. แบนคิดโทษทางปัญญา (The Cognitive Prisoner) ผู้เวียนแบบนี้เป็นผู้ที่จำกัดวงมาก ก็จะอาศัยความจำ และความระมัดระวังในการเรียนรู้ และบางครั้งก็สามารถจับเนื้อหาทางสติปัญญาในระดับความเข้าใจได้ดี แต่ความมุ่งหมายของผู้เวียนแบบนี้คือ การนำสิ่งที่เขาได้เรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ เปรียบเสมือนคล้ายกับเขาผูกกำแหงหิน ซึ่งแบบระดับความเข้าใจออกจากระดับการนำไปใช้ ภาษิตที่เกี่ยวกับคณิตศาสตร์ หรือการทดลองจะไม่เหมาะกับผู้ใช้แบบนี้ เขาจะใช้วิธีการเรียนรู้ใช้ความสามารถน้อยที่สุดในการทำงาน เป็นที่น่าตำหนิว่ามองนาค่าคอมก่อนที่จะพยายามทำใจให้ การทดลองหรือทดลองการบ้านของผู้อื่น และถาวรจดจำตัวอย่างสำคัญจากหนังสือ

ศูนย์วิทยุวิทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

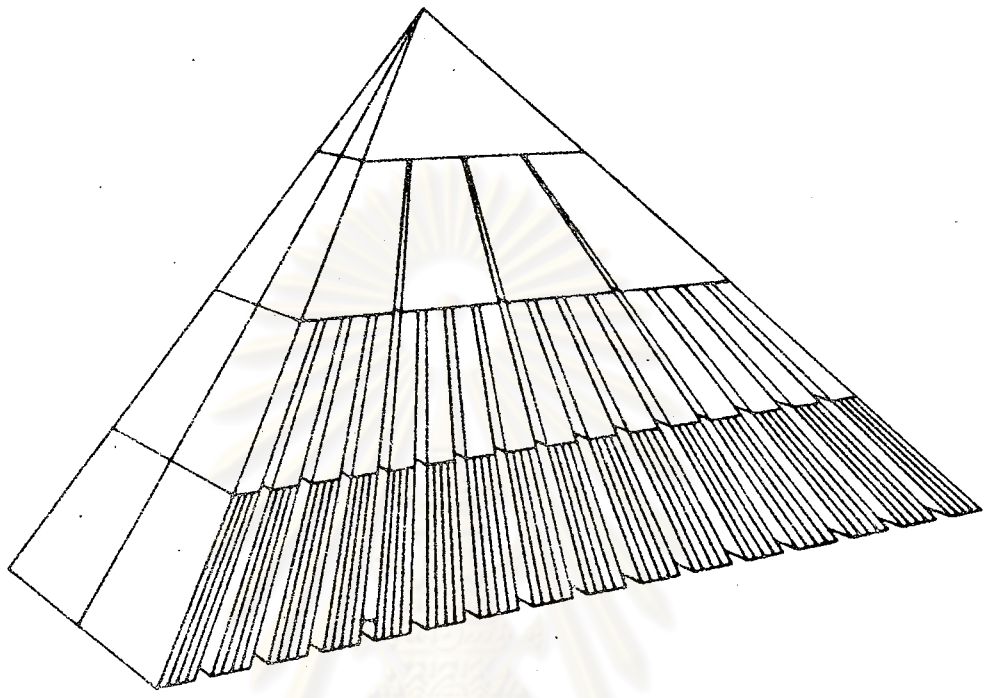
รูปที่ ๖ แบบการ เว็บบนชนิดโทษทางปัญญา (The Cognitive Prisoner)

๖. แบบผู้ชำนาญเฉพาะ (The Technician) อีกด้านหนึ่งของคันทง
 ที่คันทงชนิดโทษทางปัญญา คือพวกชำนาญเฉพาะ พวกนี้เก่งในการทำสิ่งต่าง ๆ
 และมีผลแสดงให้เห็นถึงความสามารถในเชิงประจักษ์ และสามารถทำที่นาค้าง จนเพื่อน
 ที่มีสติปัญญา เหนือกว่าอาจไม่ถึง การเรียนรู้ที่มุ่งความรู้จะเป็นปัญญาของบุคคลสำหรับ
 ผู้เรียนประเภทนี้ เพราะว่าเขาจะให้ความสำคัญกับการระลึก (Recall) และใน
 แนวทางที่จะใช้ความเข้าใจจากประสบการณ์มากกว่าจากความรู้เดิมในเรื่องนั้น เขา
 จะประสบความสำเร็จ ถ้าเลือกอาชีพที่ เป็นอิสระออกไปจากตัว เว็บบนที่มีศูนย์
 กลางที่ความรู้ (Knowledge-Centered Learning)

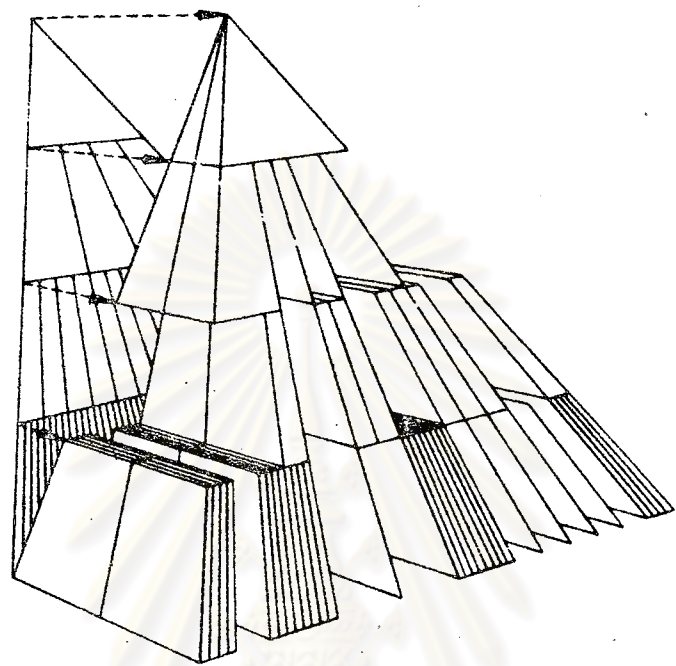
รูปที่ ๗ แบบการ เรียนแบบช่างเทคนิคเฉพาะ (The Technician)

๗. แบบโดดเดี่ยว (The Isolationist) บุคคลประเภทนี้จะรู้มาก
แก่ในความรู้อย่างเดียว เพราะความรู้ของเขาในเรื่องต่าง ๆ แต่ละเรื่องนั้นแยกออกจาก
เรื่องอื่น ๆ ทั้งหมด เขาสามารถรายงานสิ่งที่นักทฤษฎีคนสำคัญคิด แต่ไม่สามารถ
เปรียบเทียบความแตกต่างของแนวคิดเหล่านั้นได้ และไม่สามารถรวมตัวข้อย่อย เพื่อ
ตัดสินของถกเถียงต่าง ๆ สำหรับนักศึกษาระดับนี้ การทำทฤษฎีทางวิชาการไม่ใช่สิ่ง
สำคัญที่จะได้มาซึ่งความรู้ แต่ควรจะเป็นสิ่งที่เขาทำเอาด้วยตัวเขาเอง เพื่อว่าสมรรถภาพ
ของเขาจะได้รวมกันถึงทางแนวราบและแนวตั้งของปริมาตรแห่งการ เรียนรู้ได้ก็เท่านั้น

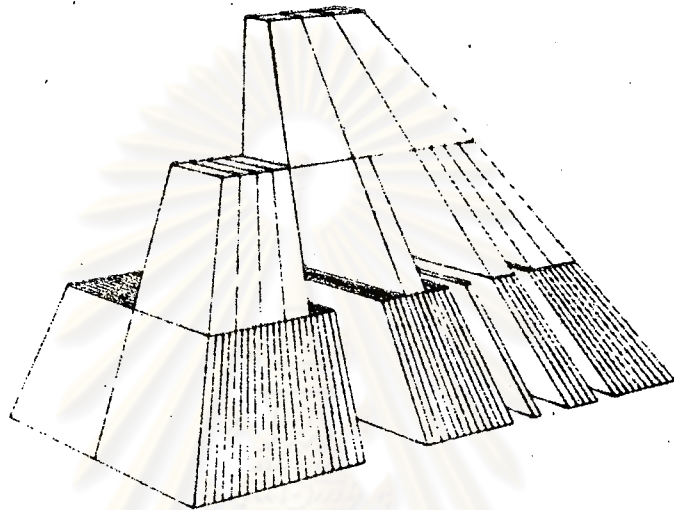
รูปที่ ๔ แบบการ เรียนแบบโดดเดี่ยว (The Isolationist)

๔. แบบที่ดัดปรับปรุง (The Revisionist) ผู้เรียนประเภทนี้มักวิตก
 ตื่นนอน หรือมีค่านิยม ซึ่งเขาพิจารณาไปสู่ส่วนรวมต่อทุกสิ่งทุกอย่างที่เขาควรจะเรียน
 สิ่งที่เขาศึกษา เป็นการทำงานกว้าง จนกระทั่งจัดหาสิ่งมาสนับสนุนให้ค้นคว้าแบบ
 การ เรียนรู้ประเภทนี้ นำไปสู่การรับรู้ และการที่ความที่คงเลือกเฟ้น ซึ่งอาจจะเป็น
 การเปิด เป็นอย่างมากกว่าที่จะหาสิ่งต่าง ๆ ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนั้น นักปรับปรุงมักจะประสบ
 ความลำบากในการ เรียนบ่อย ๆ หากจะทำงานนี้ได้ดี แนวทางในการ เรียนของพวกนี้
 จะต้องคำนึงถึงการขยายเพื่อรวบรวมความเข้าใจในการที่ความ เชื่อหาที่มีให้ เลือกรวม
 มาย รวมทั้งผู้เรียนแบบนี้ต้องศึกษา เหตุผลให้ชัดเจน เพื่อที่คนจะที่เขาปิดกั้นอยู่

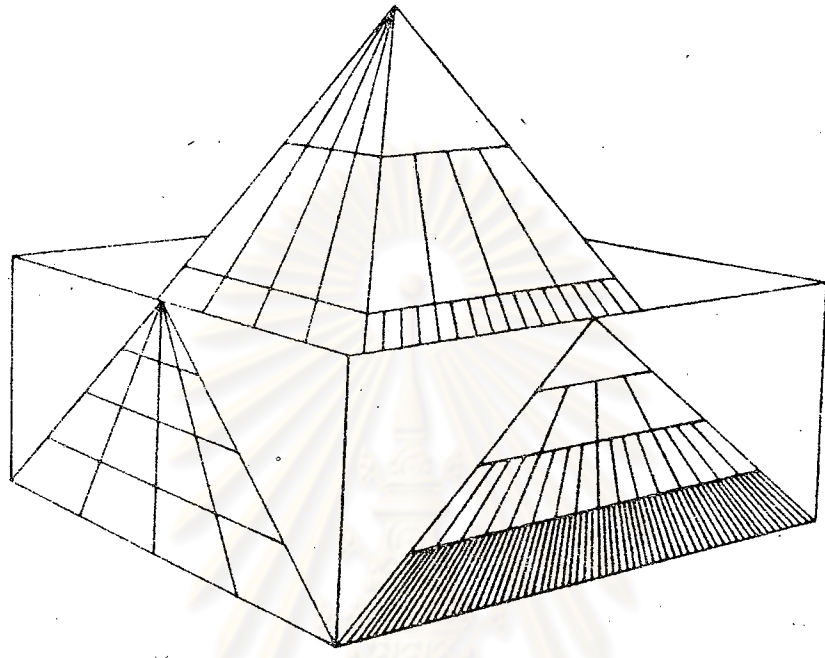
รูปที่ ๔ แบบการเขียนแบบนั้ปรับปรุง (The Revisionist)

๔. แบบเงา (The Shadow) ในเวลาใดเวลาหนึ่ง นักศึกษาทุกคน ใช้วิธีที่ติดตามการ เรียนรู้ หรือรับทอ้งหนังสือ สำหรับคนที่เตรียมบท เรียนโดยตัว ไป เป็น อย่างดีแล้ว จะแสดงวิธีการชัดเจนที่จะปิดบังประเด็นสุดท้ายที่ยังคง เหลืออยู่ต่อหน้าการ สอบ พยายามหลีกเลี่ยงการศึกษาแบบเคร่งเครียด ทั้งนี้ เขาจะได้เปรียบในแง่ที่ ได้รับการกระตุ้นทางประสาท ซึ่งเกิดขึ้นพร้อมกับความตื่นตัว เขามุ่งไปยังการสอบ ในทันทีสุดท้าย และรีบอ่านคำถามในห้มนกเร็วเท่าที่จะทำได้ เพื่อจะคิดหาคำตอบก่อน ที่คำตอบที่เขาอ่านมาจะหายไปจากความจริง ข้อจำกัดของแนวทางนี้ แน่แน่นอนที่สุดจะแสดง ออออกมา เมื่อผู้เรียนแบบนี้ไม่อาจทำหน้าที่ในตารางงานได้ก็ หรือสามารถศึกษาชั้นมัธยมศึกษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รูปที่ ๑๐ แบบการเวียนแบบทนาย (The Shadow)

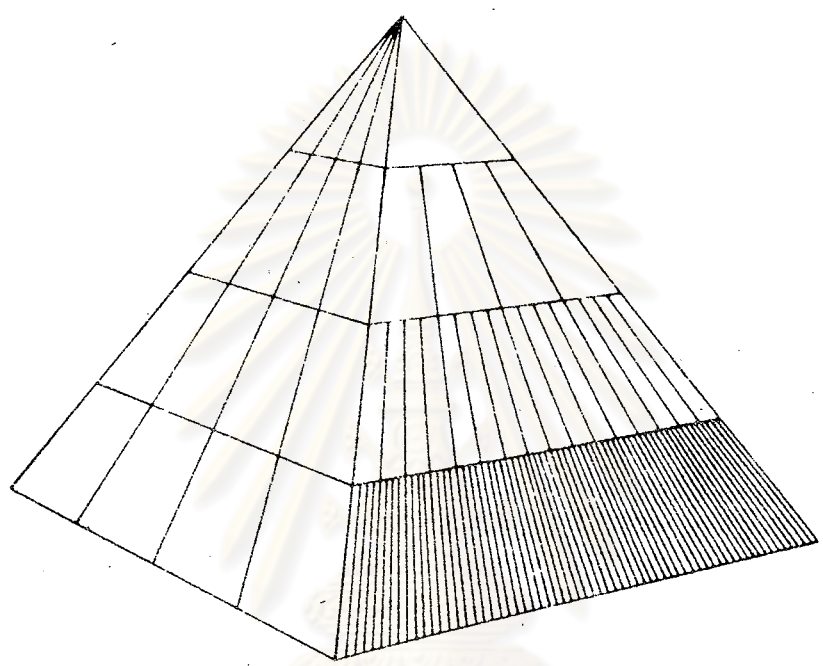
๑๐. แบบปิคมิง (The Mask) นักศึกษาบางทาก็หันหน้าศาลปิคมิงอัครางตัวเองระหว่างที่เขาเวียนรู้ทางวิชาการ ลักษณะการปิคมิงของนักศึกษาลักษณะหนึ่งคือการแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ ความกลมกลืน เขาเป็นสมาชิกกรวยวิชาของคนอื่นหรือร้องให้เพื่อนช่วยเหลือในการทำการบ้านของตนเอง ลักษณะของการปิคมิงอีกประการหนึ่งคือ นักศึกษาประเภทนี้พยายามที่จะพำนักเพื่อนคนอื่น ๆ เชื่อกันว่า เขาอ่านหนังสือเพียงเล็กน้อย แท้จริง ๆ แล้ว เขายืนยันอ่านหนังสืออย่างเต็มที่ ทั้งนี้เขามีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนให้เพื่อนนักศึกษาคคนอื่น ๆ ไม่ได้อ่านหนังสือ วิธีการแบบนี้อาจช่วยผู้เวียนแบบนี้เวียนเพื่อหาบางส่วนได้ดีกว่าเพื่อน ๆ แต่ปัญหาตามมาคือ เมื่อประกาศเดรคออกมาเพื่อน ๆ ก็จะทราบว่าผู้เวียนแบบนี้ปิคมิงตลอดวง ผู้เวียนแบบนี้อาจเวียนได้ก็ แต่ขณะเดียวกัน เขาก็ไม่อาจมองเพื่อนร่วมห้องได้สนิท

รูปที่ ๑๑ แบบการ เรียนแบบปิดบัง (The Mask)

๑๑. แบบนักปฏิบัติ (The Pragmatist) ผู้เรียนแบบนี้จะสร้างความพยายามที่จะค้นหาสิ่งที่เขามุ่งหวังในการ เรียน และดำเนินไปนอกแนวทางของเขา เพื่อที่จะทำให้พอใจในสิ่งที่คาดหวังเหล่านั้น เมื่อเวลานี้เลือกสาขาวิชา เรียน หรือโปรแกรม การ เรียนอย่างจริงจังแล้ว เขาได้เปรียบในเรื่องของการแสวงหาโอกาสในกับตนเอง และริเริ่มแนวทางในการศึกษาย่างแอกทีฟ (Active) แม้ว่า เขาจะไม่ค่อย ทำความเข้าใจของผู้สอนในตำราเรียนก็ตาม เขามีแบบการ เรียนรูที่ประสิทธิภาพ สูง เมื่อ เขายอมรับตามโดยปราศจากข้อสงสัย แบบการ เรียนแบบนี้จะไม่ค่อยมี ประสิทธิภาพนัก เพราะว่า การ เรียนรูทางวิชาการนั้น มีพื้นฐานมาจากการแลกเปลี่ยน ความคิดโดยอิสระ การตั้งคำถาม ตลอดจนการนำเอาคำตอบต่าง ๆ มาทบทวน

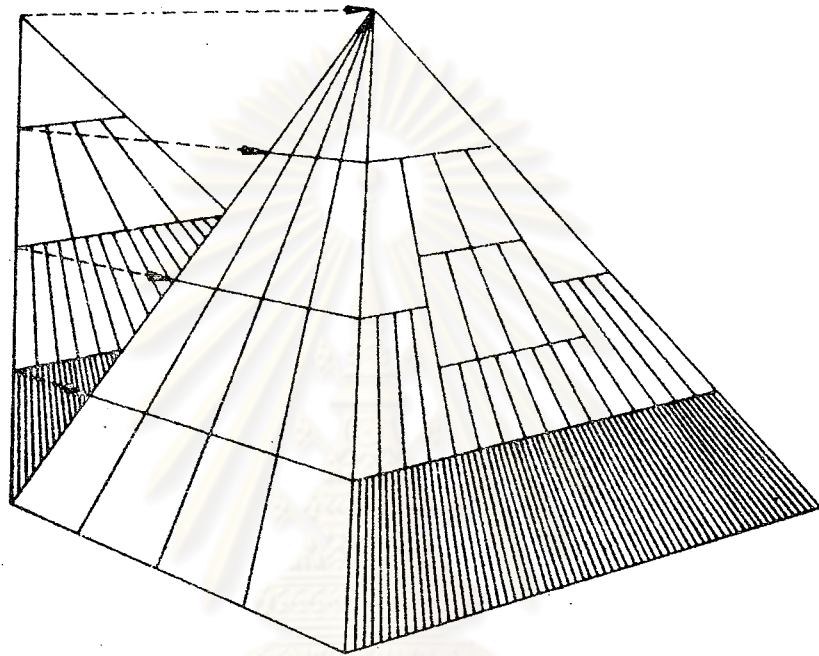
คิดใหม่ นักวิชาการที่ยอมรับสภาพเขาของตนเองมากเกินไป โดยไม่ใช้ความคิดนั้น จะไม่ก่อให้เกิดผลอันใด

รูปที่ ๑๒ แบบการ เรียนแบบนักปฏิบัติ (The Pragmatist)

๑๒. แบบนักสร้างสรรค์ (The Innovator) เป้าหมายเบื้องต้นของนักสร้างสรรค์คือ การสร้างความรู้ส่วนบุคคลนอกเหนือสิ่งที่เขาเรียนรู้ ซึ่งหมายถึงแนวทางการวิจารณ์และเข้าใจ เนื้อหาให้ลึกลงไปซิด นักศึกษาประเภทนี้มีข้อสนใจต่อความแตกต่างระหว่างความรู้และความคิด เป็น แบบการ เรียนของเขา ปิดกั้นได้ และปล่อยให้เขาจัดการกับขอบ เขตของหัวข้อมากมาย ความมุ่งหมายที่สำคัญของเขา เกิดขึ้นมา เมื่อ เขามุ่งเปิดแนวทาง เข้าใจในระคับลิด และนวัตกรรมมากเกินไป จากการศึกษาที่มุ่งความสนใจส่วนใหญ่ไปที่ระคับความ เข้าใจของปริมาณแห่งการ เรียนรู้ บางครั้ง เขาก็ละเลยในระคับความจำ และความระลึกได้ ในขณะที่ระคับคังกล่าวก็มีความสำคัญ ผู้เรียนแบบนี้มีจะสัมพันธ์ในรายวิชา เกี่ยวกับการสำรวจพื้นฐาน ซึ่งมุ่งความรู้กว้าง ๆ มากกว่าที่จะมุ่ง ไปยังส่วนลิด นักสร้างสรรค์มีแนวโน้มที่จะกำเนิน

ชวักไปอย่างเห็นวแห่ง ใม่แระดของกรวไซ่วติในมหาวิทยาลัย แต่จะมววิศวะว เมื่อ เขา
ได้ศึควในรายวิชาในระดับสูงขึ้น และทำหยาขนาดกวา

รูปที่ ๓๓ แบบการเวียนแบบนักสร้างสรรค์ (The Innovator)

จากการแบ่งแบบการเวียนตามแนวคิดของแบนด์ (Bandt) และคณะนั้น
จะเห็นได้ว่ามีการแบ่งแบบการเวียนของนักศึกษาวอย่างละเอียดมากในลักษณะการ
แบ่งกิ่งกต่าง จะมีประโยชน์แห่งของการจำนนผู้เรียนได้ค่อนข้างละเอียด ซึ่งถ้าเป็น
ไปได้ตามนี้ ก็จะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อการจัดการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษา
มากขึ้น แต่ในขณะเดียวกัน การจัดแบ่งแบบการเวียนลักษณะนี้ อาจจะมีลักษณะ
แบบการเวียนบางแบบที่คล้ายคลึงกัน และไม่สามารนแยกออกจากกันโดยเด็ดขาด

Phillip L. Bandt, Naomi M. Meara and Lyle D. Schmidt,
A Time to Learn: A Guide to Academic and Personal Effectiveness ,
pp. 40 - 49.

โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมไทย การจัดการเรียนการสอนที่เป็นมาในอดีต ไม่ได้มีผล
ทำให้นักศึกษามีแบบการ เรียนที่แตกต่างกันมาก เช่นลักษณะนี้

ริชาร์ด แมนน์ (Richard Mann) ศาสตราจารย์ทางจิตวิทยา

ณ มหาวิทยาลัยมิชิแกน (Michigan University) เป็นอีกผู้หนึ่งที่ได้ศึกษาพฤติกรรม
การเรียนในห้องเรียน เขาได้แบ่งแบบการ เรียนของผู้เรียนออกเป็น ๔ แบบคือ

๑. แบบยินยอม (The Compliant Students) ผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา
แบบนี้ อาจดีกว่าแบบที่เรียกว่า นักเรียนที่ดี (Good Student) ในห้องเรียนแบบเก่า
คือไม่เพียงแต่ยอมตามอย่างเดียว ยังเป็นที่พอใจของเพื่อนครูและคนอื่น ๆ ผู้เรียน
แบบนี้จะยึดเอางานเป็นหลัก (Task Oriented) ไม่สนใจประสบการณ์อื่นที่ไม่
เกี่ยวข้องกับงานของตน และพยายามไม่ให้งานอื่นมาแทรกแซงงานที่ เขาต้องการจะทำ
ซึ่งงานนี้ เป็นงานที่อาจารย์ได้มอบหมายให้ เพราะถือว่าอาจารย์มีอำนาจในการให้เกรด
เขามีแนวโน้มที่จะทำงานตามที่ผู้อื่นสมมุติให้ทำมากกว่าจะเกิดจากความรู้สึกของตนเอง
อยากจะทำ และทำไม่มากไม่น้อยเกินไป แต่ให้พอเหมาะตามที่อาจารย์ได้กำหนด
ผู้เรียนแบบนี้กระตือรือร้น ตั้งใจทำงาน นอกจากเพื่อให้ถูกใจอาจารย์แล้ว ยังให้
ถูกใจผู้ปกครองด้วย ผู้เรียนแบบนี้ไม่ชอบห้อง เรียนที่ปล่อยปละละเลย ขาดระเบียบ
สิ่งสำคัญของผู้เรียนกลุ่มนี้คือ ต้องการทำความเข้าใจกับวิชาที่เรียน

๒. แบบวิตกกังวล (The Anxious Dependent Students) ผู้เรียนแบบนี้
มีมาก เป็นสิ่งที่อาจารย์ผู้สอนควรพิจารณา พวกนี้ทำอะไรจะขึ้นอยู่กับอาจารย์ทั้งความรู้
ความช่วยเหลือ เขาจะวิตกกังวลมากเรื่องการวัดผล และจะวิตกกังวลโดยเฉพาะงาน
ต่าง ๆ ในชั้นเรียน สิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่งก็คือ เขามีความรู้สึกว่า ไม่มีความสามารถ
(Intellectual Incompetence) ความรู้สึกดังกล่าว ผสมผสานกับแรงกดดัน
จากปัญหาภายนอก (External Pressures) โดยเฉพาะจากที่บ้านจะเกิดความ
วิตกกังวลขึ้นอย่างน่าเกรงขาม ซึ่งจะมีผลต่อเกรดของเขาด้วย ความกังวลนั้นเชื่อ
อำนาจเป็นประโยชน์ต่อการช่วยให้บุคคลตระหนักถึงตัวเอง

๓. แบบท้อใจ (The Discouraged Workers) ผู้เรียนแบบนี้มักจะพูดเสมอว่ารู้สึกไม่พอใจตัวเอง เมื่อทำสิ่งใดผิด หรือบกพร่อง ก็จะชกตอกโทษตัวเอง ไม่มอง เห็นผู้อื่น เป็นปฏิปักษ์ พวกนี้มองไม่ค่อยเห็นความดีของตัวเอง มีทัศนคติต่อตนเอง ในทางลบ จะทำสิ่งใดทำให้เกิดความหมกมุ่น ท้อแท้ และมีความวิตกกังวล เกิดขึ้น ทำสิ่งใดไม่ได้ผลมักจะตำหนิตนเองว่าไม่ดี ไม่มีความสามารถต่าง ๆ นา ๆ ผู้เรียนแบบนี้ไม่เป็นที่ชื่นชมของเพื่อนในกลุ่ม เพราะพวกนี้ชอบดูถูกตนเอง ไม่ยอมรับเหตุการณ์ หรือสภาพการณ์อื่น ๆ ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการเรียนของเขา นอกจากนั้น พวกนี้ยังแบ่งแยกกับกลุ่มอื่น เพราะทัศนคติของเขาจะเอาตนเองเป็นหลัก ยกเอาปมค้อยที่มีอยู่ มาพาดพิงกับผลการเรียน มากกว่าจะลบปมค้อย แล้วสร้างปมเด่นแทน

๔. แบบอิสระ (The Independents) ผู้เรียนกลุ่มนี้มีลักษณะ เป็นผู้เอาตัวใส่งวดกว่าผู้อื่นอย่างเห็นได้ชัด มีสติปัญญาดี พวกนี้มีความรับผิดชอบ มีความเชื่อมั่นในตัวเอง เป็นอิสระในตัวเอง ปราศจากการชมเชยจากอาจารย์ การงานหรือเพื่อน ๆ เขามีความเป็นอิสระมั่นคง ขณะที่ผู้เรียนคนอื่น ๆ สับสนวิตกกังวล พวกนี้สามารถมองเห็นความสัมพันธ์ของการเรียน วัตถุประสงค์ และการทำงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์

๕. แบบวีรบุรุษ (The Heroes) ส่วนใหญ่ผู้เรียนกลุ่มนี้ ก่อน ค.ศ. ๑๙๗๐ มักจะเป็นผู้ชาย ในปัจจุบันเริ่มมีผู้หญิงเพิ่มเข้ามา กลุ่มนี้มากขึ้น พวกนี้เป็นพวกอยู่นอกรุ่น เป็นที่รู้จัก มีชื่อเสียงโด่งดังทางการเรียนกับบทบาทก่อการประท้วง ผลงานของกลุ่มนี้ถึงประเภทสร้างสรรค์และสร้างปฏิปักษ์ และก่อให้เกิดความไม่พอใจขึ้นอย่างรุนแรงได้ ความภูมิใจในอำนาจ เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้พวกนี้พยายามสร้างเอกลักษณ์โดยการแสดงออก

๖. แบบลอบยิง (The Snipers) ผู้เรียนแบบนี้เป็นพวกที่มองโลกในแง่ร้ายเกี่ยวกับความสามารถของตนเอง และความสัมพันธ์กับอาจารย์ หรือผู้มีอำนาจอื่น ๆ ทำให้ความสัมพันธ์ของผู้มีอำนาจมีช่องว่างมาก พวกนี้มองไม่เห็นประโยชน์อันใดที่ได้จากการไปเกี่ยวข้องกัน ทำให้มองเห็นความภาคภูมิใจในตนเองอยู่ในระดับต่ำ พวกนี้เป็นพวกหลบหลีก มักไม่ยอมเผชิญสิ่งๆ หนึ่งกับอาจารย์ สร้างความขัดแย้งวุ่นวาย นำไปสู่แบบการลอบทำร้ายอาจารย์ผู้สอน มีแนวโน้ม เพื่อเป็นปฏิปักษ์กับอาจารย์ผู้สอน

๓. แบบแสวงหาความสนใจ (The Attention Seekers) ผู้เรียนประเภทนี้ เน้นทางคำสนทนามากกว่าคำสติปัญญา พวกนี้ต้องการสร้างความสัมพันธ์กับอาจารย์ และผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่นพูดคุย แสดงตัว คุยโม้ แสดงเล่าเรื่องตลกต่าง ๆ เพื่อก่อให้เกิดความสนใจ เกิดการยอมรับในหมู่เพื่อนฝูง ในแวดวงผู้เรียน เพื่อบังคับ รัศมีความสนใจทางคำสนทนา

๔. แบบสงบเงียบ (The Silent Students) ผู้เรียนกลุ่มนี้เป็นพวกที่ไม่ค่อย มีส่วนร่วมในการอภิปรายในกิจกรรมการเรียน พวกนี้มักจะเงียบเฉย ไม่ทำอะไร ไม่ว่าในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียน สัมพันธภาพระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนมีน้อย การ สนับสนุนช่วยเหลือก็มีน้อยเช่นกัน ไม่ชอบทำกิจกรรมการเรียน ทำให้เกิดความห่าง เห็นกับผู้สอน ผู้สอนก็ไม่เข้าใจผู้เรียน เพราะผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มน้อย

✓ เชอริล ไรชแมน และแอนโทนี กราสซา (Sheryl Reichman and Anthony Grasha) ได้พัฒนาและแบ่งแยกประเภทของแบบการเรียนของนักศึกษา ออกเป็น ๒ แบบ ซึ่งผู้วิจัยถือเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ

๑. แบบแข่งขัน (Competitive) เป็นแบบที่ผู้เรียนแสดงเพื่อที่จะเอาชนะ เพื่อนด้วยกัน โดยพยายามที่จะทำอะไร ๆ ให้ดีกว่าคนอื่น ๆ กลุ่มนี้มีความรู้สึกว่าเขา ต้องแข่งขันกับคนอื่น เพื่อรางวัลในชั้นเรียน เช่นคำชมของอาจารย์ ความสนใจของ อาจารย์หรือเกรด เขามองห้องเรียนเป็นสนามแข่งขันในที่จะต้องมีแพ้มีชนะ และ ผู้เรียนแบบนี้มีความรู้สึกว่าจะต้องชนะเสมอ

Richard B. Mann and Others, The College Classroom:

Conflict Change and Learning (New York: John Willy, 1970) cited by

Robert E. Kozma, Lawrence W. Belle and George W. Williams,

Instructional Techniques in Higher Education. (Englewood Cliffs,

New Jersey: Educational Technology Publications, Inc., 1975),

๒. แบบร่วมมือ (Collaborative) ผู้เรียนแบบนี้ เป็นแบบที่เขามีความรู้ดีกว่า เขาสามารถเรียนได้ที่ดีที่สุด โดยการแลกเปลี่ยนความคิดความสามารถซึ่งกัน และกัน พวกนี้ร่วมมือกับอาจารย์ กลุ่มเพื่อน และชอบที่จะทำงานร่วมกับคนอื่น เขาเห็นชั้นเรียน เป็นสถานที่สำหรับ สังคมปฏิสัมพันธ์ (Social Interactions) เช่นเดียวกับสถานที่ เรียนรู้ เนื้อหาวิชา

๓. แบบหลีกเลี่ยง (Avoidance) พฤติกรรมของผู้เรียนแบบนี้ เป็นพวกที่ไม่สนใจ เรียนเนื้อหาวิชาในชั้นเรียนตามแบบแผน ไม่มีส่วนร่วมกับนักศึกษาคนอื่น ๆ และอาจารย์ในห้องเรียน ไม่สนใจสิ่งที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน ทักษะของผู้เรียนแบบนี้คือห้องเรียนว่า เป็นสิ่งที่ไม่น่าสนใจ

๔. แบบมีส่วนร่วม (Participant) ลักษณะของผู้เรียนแบบนี้ต้องการเรียนรู้ เนื้อหาของวิชาและชอบที่จะเข้าชั้นเรียน มีความรับผิดชอบที่จะเรียนรู้ให้มากที่สุดจากชั้นเรียนและมีส่วนร่วมกับผู้อื่นทำตามที่ได้ตกลงร่วมกันไว้ด้วย นักศึกษาแบบนี้รู้สึกว่าการจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมชั้นเรียนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ แต่จะมีส่วนร่วมน้อยในกิจกรรมที่มีอยู่ในแนวทางของวิชา

๕. แบบพึ่งพา (Dependent) ลักษณะของผู้เรียนแบบนี้ เป็นแบบที่มีความอยากรู้ อยากเห็นทางวิชาการน้อยมาก และจะเรียนรู้เฉพาะสิ่งที่ถูกบังคับกำหนดให้เรียน นักศึกษา เห็นอาจารย์และเพื่อนร่วมชั้นเรียน เป็นแหล่งของโครงสร้างความรู้ และเป็นแหล่งสนับสนุนทางวิชาการ (Sources of Structure and Support) นักศึกษาพึ่งอาจารย์ในเรื่องของแนวทางในการศึกษาและต้องการได้รับคำตอบว่าควรจะทำอะไร

๖. แบบอิสระ (Independent) ลักษณะผู้เรียนแบบนี้ชอบที่จะคิดทำเรื่องต่าง ๆ ด้วยตนเอง แต่จะฟังความคิดเห็นของคนอื่น ๆ ในชั้นเรียน เขาตั้งใจศึกษา เรียนรู้ เนื้อหาที่ตนเองรู้สึกที่สำคัญ และมีความเชื่อมั่นในความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง

^๑ Sheryl Reichman and Anthony Grasha, Workshop Handout on Learning Styles (Ohio: Faculty Resource Center, University of Cincinnati, 1975) Cited by Robert B. Kozma, Lawrence W. Belle and George W. Williams, Instructional Techniques in Higher Education, pp. 86 - 87.

จากแบบการ เรียนที่ได้กล่าวมา ตามแนวการแบ่งแบบการ เรียนนั้น สามารถนำมา เปรียบเทียบกัน โดยยึดถือของกราสซ่าและไรชแมนเป็นหลัก เปรียบเทียบกับแบบการ เรียนของคนอื่น ๆ จะได้อะไร

กราสซ่าและไรชแมน (Grasha and Reichman)	ริชาร์ดแมน (Richard Mann)	ฟิลิป แอล แบนด์ (Philip L. Bandt)
แบบอิสระ (Independent)	-แบบอิสระ	-แบบมายา -แบบผู้อำนวยการเฉพาะ -แบบนักสืบ
แบบหลีกเลี่ยง (Avoidance)	-แบบท้อใจ -แบบลอบยิง	
แบบแข่งขัน (Competitive)		-แบบนักโทษทางปัญญา -แบบปิดบัง -แบบโคก เคียว
แบบร่วมมือ (Collaborative)	-แบบแสวงหาความสนใจ	-แบบนักปฏิบัติ
แบบพึ่งพา (Dependent)	-แบบยินยอม -แบบสงบเงียบ	-แบบนักไปสันติภาพ
แบบมีส่วนร่วม (Participant)		-แบบนักเล่นกลสว่างตา -แบบนักคิด
	-แบบวีรบุรุษ -แบบวิศกักจวาล	-แบบนักสร้างสรรค์ -แบบนักปรับปรุง

แบบของนิสิตนักศึกษา

นับว่า เป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับอาจารย์ผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษา ในการที่ต้องเผชิญหน้ากับนิสิตนักศึกษา ซึ่งอยู่ในวัยหัวเลี้ยวหัวต่อระหว่างวัยรุ่นกับวัยผู้ใหญ่ นิสิตนักศึกษามีลักษณะ เป็นอิสระสูง มีอุดมคติและความคาดหวังสูง ไม่เชื่อในสิ่งใกนง่าย ๆ มีทัศนคติ ค่านิยม และการใช้ชีวิต (life styles) ที่แตกต่างกัน นิสิตนักศึกษา เริ่มต้นที่จะตัดขาดตัว เองจากทางบ้านสู่การแสวงหา เอกลักษณ์ของเขา เองด้วย เหตุที่มีความรู้สึกว่าเขา เข้าสู่วัยผู้ใหญ่แล้ว นิสิตนักศึกษา เริ่มเลือกเพื่อน (Mate) และมีความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนสูง เลือก เข้ากลุ่มที่มีจุดมุ่งหมายและความสนใจในแนวเดียวกัน แนวทางการศึกษาพฤติกรรมและสังคมของนิสิตนักศึกษา ใ้แบ่งแยกจำแนกนิสิตนักศึกษา ออกเป็นกลุ่มต่าง ๆ กัน

ประกอบ คุปรัตน์ ไคอาจทฤษฎีของคลาร์ก และโทรว์ (Clark & Trow) ซึ่งใ้จำแนกนิสิตนักศึกษาก่อออกเป็นวัฒนธรรมย่อย ๔ ประเภท โดยพิจารณาว่านักศึกษา ใ้มีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องของการคิดหรือปัญญามากน้อยเพียงใด และนักศึกษามองเห็น านเองมีความสัมพันธ์ต่อสถาบันคือ มหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัยมากน้อยเพียงใดดังนี้คือ

๑. กลุ่มวิชาการ (Academic Subculture) เป็นนิสิตนักศึกษาประเภท ใ้ให้ความสนใจในเรื่องของ เนื้อหาวิชาการและความอ่านทั้งหลาย และสนใจตาม แนวคิดสนองตอบความประสงค์ของอาจารย์ นิสิตประเภทนี้จะเรียนหนัก ต้องการใ้ ใ้คะแนนดี มีความผูกพันกับสถาบันใ้แรงมีบุญคุณใ้ใ้โอกาสเข้าใ้ศึกษา และเป็นส่วน หนึ่งของสถาบัน เขา เป็นพวกที่เรียนเพื่อ "เกียรตินิยม" เหรียญทอง เหรียญเงินหรือ เหรียญทองแดง อนาคตของเขาผูกพันกับโอกาสการศึกษาต่อทั้งใ้ในและต่างประเทศ

๒. กลุ่มต่อต้าน (Non-Conformist Subculture) นักศึกษาประเภทนี้ มีลักษณะ "ไม่ยอมตาม" เป็นพวกใ้มีความรุนแรง และแข็งกร้าวด้วย สนใจการศึกษา ันกว่าด้วยตนเอง สนใจแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ทั้งทางค่านิยมธรรมเนียม ศิลปะ และการเมือง เขาแยกตนเองออกจากคณาจารย์ สถาบัน เป็นปฏิปักษ์ต่อผู้บริหาร

มีความอิสระในการวิพากษ์มหาวิทยาลัยและสังคมโดยกว้าง นิยมที่จะหาแหล่งความรู้ นอกมหาวิทยาลัย ในวงการต่าง ๆ ที่มีความคิดเห็นไปในทำนองเดียวกัน

๓. กลุ่มกิจกรรม (Collegiate Subculture) นิสิตนักศึกษาในกลุ่มนี้ ไม่นิยมการเรียนรู้อุหรือสำหรับตำราอย่างจริงจัง ไม่สนใจเรื่องความคิดความอ่านเหมือน สองพวกแรก คุณค่าของเขาอยู่ที่ชีวิตสำราญและกิจกรรมนอกหลักสูตรในมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะกิจกรรมที่เกี่ยวกับกีฬา สันทนาการ และงานสังคม การเขี้ยวกีฬา มีความรู้สึกผูกพันกับสถาบันของตนเองมาก

๔. กลุ่มอาชีพ (Vocational Subculture) มีลักษณะสนใจเล่าเรียนเพื่อ รับปริญญา ไปประกอบอาชีพ ไม่สนใจในเรื่องความคิดความอ่านอย่างแท้จริง ไม่มีความรู้สึกเกี่ยวข้องกับทางสถานศึกษา ไม่สนใจกิจกรรมทุกประเภท นอกจากกิจกรรมพิเศษ ที่มีรายได้ ให้ความสนใจในการเรียน เพื่อการอาชีพเสียเป็นส่วนใหญ่ โดยเขามอง เห็นสถานศึกษาที่เขา เข้าเรียนเป็นแหล่งฝึกงาน และเป็นสถานที่อันจะนำไปสู่ปริญญา หรือประกาศนียบัตรอันจะนำไปสู่อนาคตการทำงานที่ดียิ่งขึ้น^๑ ลักษณะทั้ง ๔ กลุ่ม สามารถแสดง เป็นแผนภาพได้ดังนี้

		ความคิดและปัญญา	
		สูง (+)	ต่ำ (-)
สถาบัน	สูง (+)	กลุ่มวิชาการ + +	กลุ่มกิจกรรม - +
	ต่ำ (-)	กลุ่มต่อต้าน + -	กลุ่มอาชีพ - -

^๑ ประกอบ คูปรัน, "นิสิตนักศึกษา : การจำแนกประเภทตามแนววัฒนธรรม บอย ของ Clark & Trow " เอกสารประกอบคำบรรยายวิชา ๔๒๑ ๒๐๗ สังคมวิทยา การอุดมศึกษา ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา ๒๕๒๔, หน้า ๑ - ๔.

สำหรับนิสิตนักศึกษาในประเทศไทย ได้มีการกล่าวถึงและจำแนกแก่นิสิตนักศึกษา เป็นประเภทต่าง ๆ โดยใช้ลักษณะ การเรียน และความมุ่งหวังในการเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย เป็นเกณฑ์ประกอบในการพิจารณาการแบ่งประเภทของนิสิตนักศึกษากันนี้คือ

เศื่อนใจ ชิวภักดิ์ ได้กล่าวถึงนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ซึ่งพอจะแยกประเภทได้ ๒ ประเภทใหญ่ ๆ คือ

๑. นิสิตนักศึกษาที่เข้ามาต้องการเรียน ได้แก่ นิสิตนักศึกษาที่เลือกเข้ามาเรียนในคณะและมหาวิทยาลัยที่ชอบและสอบเข้าได้ หรือพวกที่สอบเข้าเรียนในคณะที่ไม่ชอบ แต่มีความต้องการที่จะเรียน นิสิตนักศึกษาประเภทนี้ เมื่อเข้ามาเรียนแล้วจะตั้งใจเรียน ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับที่มหาวิทยาลัยวางไว้ มีความกระตือรือร้นในการศึกษา เพราะมีแรงจูงใจ คือต้องการจะได้ปริญญาบัตร

๒. นิสิตนักศึกษาที่เข้ามา เพราะความจำเป็น ได้แก่พวกที่เข้ามาวิทยาลัยโดยสิ้นความรู้สึกรองตน ซึ่งอาจจะเป็นเพราะถูกบังคับ ถูกกักกันจากญาติพี่น้อง บังคับให้เรียนคณะที่ไม่ชอบ เพราะเป็นคณะที่พ่อแม่เคยเรียน หรือเป็นคณะที่ทำงานทาง่าย ถ้าไม่เรียนพ่อแม่ไม่พอใจ ไม่ให้เงินค่าใช้จ่าย เป็นต้น นิสิตนักศึกษาของไทยส่วนมากต้องพึ่ง เงินค่าใช้จ่ายในเรื่องการศึกษาจากแม่ปกครอง จะไม่ทำงานในขณะที่เรียน นอกจากนี้ยังรวมถึงนิสิตที่เลือกเรียนตามเพื่อน เมื่อเข้าได้แล้วไม่ชอบเรียนในคณะที่สอบได้ นิสิตนักศึกษาประเภทนี้ เมื่อเข้ามาเรียน บางครั้งก็ก่อให้เกิดปัญหาให้มหาวิทยาลัย ไม่ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ ไม่ตั้งใจเรียน (Never Learn) ไม่เกิดการเรียนรู้

เศื่อนใจ ชิวภักดิ์, "ศักยภาพของคนหนุ่มสาว เพื่อการพัฒนา เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศไทย" ใน เยาวชนไทย (พระนคร : สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๒), หน้า ๑๑๐ - ๑๑๑.

สรร เสริญ อุทัยเฉลิม ได้แบ่งประเภทนิสิตนักศึกษาไทยออกเป็น ๓ ประเภท ดังนี้คือ

- ๑. ประเภทมาเรียน เพื่อหาความรู้ทุกอย่าง เคียว ไม่สนใจสิ่งแวดล้อม สังคมภายนอก เป็นหนอนหนังสือ
- ๒. ประเภทมาเรียน เพื่อแสวงหาความรู้ เพื่อตนเองและสังคม พวกนี้จะต่างกับพวกแรก เขาจะศึกษาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสภาพสังคม ใช้เวลาว่างออกไปมาเพื่อประโยชน์ช่วยเหลือสังคมให้ดีขึ้น
- ๓. ประเภทแสวงหาแนวคิดใหม่ พวกนี้ได้ชื่อว่า เป็นพวกหัวก้าวหน้า ไม่ยอมหยุดนิ่ง พยายามหาความรู้ใหม่ แสดงออก แสดงความคิดใหม่ ๆ แปลก ๆ พวกนี้ได้ชื่อว่า "ปัญญาชน" พวกนี้ถ้าได้รับการเอาใจใส่จากอาจารย์ช่วยชี้แนะแนวทางให้ข้อคิดที่ถูกต้อง ใจกว้าง ยอมรับความคิดเห็นของพวกนี้ จะทำให้กลุ่มนี้ขึ้นนำกลุ่มอื่น ๆ ได้ เพราะถือ เป็นพวกกลุ่มก้าวหน้า หรือกลุ่มปฏิกริยา °

จากแบบการ เรียนและแบบนักศึกษาที่ได้ประมวลมา จะเห็นได้ว่า นักศึกษามีแบบการ เรียนแตกต่างกัน และแบบหรือลักษณะของนักศึกษาก็สามารถจำแนก เป็นกลุ่ม ๆ ที่แตกต่างกัน ฉะนั้น ในการจัดการเรียนการสอน จึงนับได้ว่าเป็น เรื่องที่สำคัญมากที่จะขาดการคำนึงถึงแบบการ เรียน และแบบของนิสิตนักศึกษา เสียมิได้ เพราะจะมีผลต่อการ เรียนรู้ของผู้เรียน และประสิทธิภาพของการ เรียนการสอน ซึ่งในเรื่องนี้ โบก (Bogue) ได้เสนอแนะในการจัดการ เรียนการสอนที่ได้ผล และมีประสิทธิภาพว่าอาจารย์สอนต้องคำนึงถึงมโนทัศน์ (Concepts) ๘ ประการคือ

สรร เสริญ อุทัยเฉลิม, "มหาวิทยาลัยในทัศนะของข้าพเจ้า," ใน คัมภีร์มหาวิทยาลัย (พระนคร : แผนกอิสระสื่อสารมวลชน และประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๔), หน้า ๑๘๓ - ๑๘๔.

๑. การเรียนรู้ นั้น เป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนา ความเป็นอิสระทางปัญญา (Intellectual Independent) ฉะนั้น อาจารย์ต้องให้เสรีภาพแก่ผู้เรียนในการแสดงความคิดเห็นหรือใช้สติปัญญาของเขาอย่างเต็มที่
๒. การเรียนรู้ นั้น เป็นกระบวนการเฉพาะตัว (Idiosyncratic Process) เนื่องจากว่า ผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ทั้งความสนใจและแบบการเรียนรู้ (Learning Styles) ฉะนั้น อาจารย์จะต้องระลึกไว้เสมอว่า ไม่มีวิธีการสอนใดที่จะใช้ได้ดีสำหรับผู้เรียนทุกคน
๓. การเรียนรู้ นั้น เป็นกระบวนการที่มีชีวิตชีวา (Active Process) ฉะนั้น ผู้สอนจึงจำเป็นต้องช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสปะทะสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมในการเรียนอยู่เสมอ
๔. การเรียนรู้ถึงวิธีการเรียน เป็นสิ่งสำคัญกว่าการเรียนเนื้อหาวิชา ฉะนั้น ผู้สอนจึงไม่ควรมุ่งสืบทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนอยู่ตลอดเวลา

นอกจากนี้ การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมให้กับผู้เรียน จะช่วยส่งเสริมการเรียนการสอน และส่งเสริมบุคลิกภาพที่ดีให้แก่ผู้เรียน เคนเนท ดันน์ และริต้า ดันน์ (Kenneth Dunn and Rita Dunn) ได้กล่าวถึงสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการเรียนรู้ ๔ ประการคือ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ (Physical Environment) เช่น เสียง แสง อุณหภูมิ การจัดที่นั่งในห้องเรียน สภาพแวดล้อมทางอารมณ์ (Emotional Environment) เช่น แรงจูงใจ ความมุ่งมั่นในการทำงาน และความรับผิดชอบ สภาพแวดล้อมทางสังคม (Sociological Environment)

E.G. Bogue, "Variable in Effective Instruction,"
Improving College and University Teaching, p. 150.

เช่นการชอบทำงานเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล การสนองตอบในเรื่องการใช้อำนาจ และสภาพทางกายภาพของผู้เรียน (Physiological Make up) เช่นสมรรถภาพทางกาย ความต้องการอาหาร การพักผ่อน การเคลื่อนไหว การใช้เวลาให้เป็นประโยชน์

จะเห็นได้ว่า ในการจัดการเรียนการสอนนั้น อาจารย์ผู้สอนควรมุ่งให้ความสนใจไปที่ตัวผู้เรียนเป็นประการสำคัญ เพราะผู้เรียนถือเป็นองค์ประกอบหลักในการจัดการเรียนการสอน ความแตกต่างในเรื่องของแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน ความแตกต่างในลักษณะของผู้เรียน นับว่าเป็นสิ่งสำคัญที่มีอาจจะเลยได้ ตลอดจนสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการเรียนรู้ และบรรยากาศการเรียนการสอนที่เหมาะสม

การวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในต่างประเทศ

ชาร์ล แอล ไดเนอร์ (Charles L. Diener) ได้ศึกษานิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำในมหาวิทยาลัยอาร์แคนซอ จำนวน ๑๓๘ คน กลุ่มตัวอย่าง เป็นนิตินิตปีที่ ๒, ๓ และ ๔ การแบ่งกลุ่มตัวอย่างถือเอาความแตกต่างระหว่างคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เป็นคะแนนเฉลี่ยกับคะแนนความถนัดทางการเรียน จากแบบสอบของสภาการสอบทางการศึกษา และจิตวิทยาแห่งอเมริกา

เมธี ปิลันธนาพันธ์และนาคยา ภัทรแสงไทย, การออกแบบการสอนและรายวิชา (พระนคร : โอเคียนส์โตร์, ๒๕๒๓), หน้า ๓๔ - ๓๕ อ้างจาก Kenneth Dunn and Rita Dunn, Educator's Self-Teaching Guide to Individualizing Instructional Programs (New York : Parker Publishing Co., 1975).

เอ.ซี.อี (The American Council on Educational Psychological

Examination: ACE) ถ้าค่าความแตกต่างสูงกว่า ๑๕ คะแนน ก็จัดเป็นผู้ที่อยู่ใน
กลุ่มตัวอย่างที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ถ้าความแตกต่างต่ำกว่า ๑๕ คะแนนก็จัด
อยู่ในกลุ่มตัวอย่างที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ตามเกณฑ์ดังกล่าวนี้ ได้กลุ่มตัวอย่าง
ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ กลุ่มละ ๗๔ คน และ ๖๔ คน ตามลำดับ
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสำรวจนิสัยและทัศนคติในการเรียนของ
บราวน์ และโฮลท์แมน (Survey of Study Habits and Attitudes) แบบ
สำรวจความสนใจในอาชีพของคูเคอร์ (Vocational Preference Record-Form H)
และแบบสอบถามบุคลิกภาพของ เอกเวอร์ค (Personal Preference Schedule) ผล
การศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งสองมีนิสัยและทัศนคติในการเรียนแตกต่างกัน คือ
นิสัยที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีนิสัย และทัศนคติในการเรียนดีกว่านิสัยที่มีผล
สัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

โซนา เอ็ม ทอร์กรูด (Zona M. Torgrude) ได้ศึกษาแบบ
บุคลิกภาพ คุณลักษณะทางการศึกษาและประสบการณ์ในอาชีพ ว่ามีความสัมพันธ์
กับแบบการ เรียนของผู้เรียนที่ เรียนทางการศึกษาและทำงานเกี่ยวกับสังคม กลุ่ม
ตัวอย่างประกอบด้วยนักศึกษาระดับปริญญาโท และปริญญา เอก ๓๐๐ คน จาก
๒ สาขาวิชาที่ทำงานเกี่ยวกับสังคม โดยทำการแจกแบบสอบถามที่มีความยาว
๑๔ หน้า แก่กลุ่มตัวอย่าง แบบสอบถามที่ใช้ต้องการที่จะวัดการพัฒนาคุณลักษณะของ
นักศึกษา ๓ แบบและมีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพทางการศึกษา และลักษณะของอาชีพ
ขอคนบนนี้สำคัญคือ บุคลิกภาพและแบบการ เรียนมีความสัมพันธ์กัน คุณลักษณะทาง

Charles L. Diener, "Similarities and Differences
between Over-Achieving and Under-Achieving Students," Personnel
and Guidance Journal 38 (January 1970): 396 - 400.

การศึกษาและประสบการณ์ทางคำอาชีพมีความสัมพันธ์กับแบบการเรียนรู้ แต่ไม่สัมพันธ์กับแบบการปรับตัว^๑

✓ แพตริเซีย กิลด์ (Patricia Guild) ได้ศึกษาแบบการเรียนรู้ ในการศึกษาของกิลด์ เป็นความพยายามเบื้องต้นที่จะพิจารณาในขอบเขต เพื่อที่จะนำเอาแบบการเรียนรู้มาใช้ให้เป็นประโยชน์สำหรับครู การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์เอกสารค้นคว้า เพื่อจะหาข้อมูลที่เหมาะสมสำหรับครู โดยการเสนอข้อมูลในรูปของแนวทางและเสนอแนะต่อการประยุกต์ใช้ในห้องเรียน

การศึกษาค้นคว้านี้ได้ชี้ให้เห็นแนวทาง ๕ ประการสำหรับครู ที่จะนำมาใช้ในห้องเรียน

๑. นักศึกษามีแนวทางในการเรียนแตกต่างกัน ซึ่งอาจให้ความหมายในลักษณะแบบการเรียนรู้ของแต่ละคน
๒. คุณลักษณะของแบบการเรียนรู้ สามารถประเมินและจำแนกได้
๓. คุณลักษณะของแบบการเรียนรู้มีผลต่อบุคคลในทิศทางที่ต่างกัน และมีปัจจัยหลายประการที่มีผลต่อแบบการเรียนรู้ของบุคคล
๔. ทฤษฎีแบบการเรียนรู้ มีความสำคัญในการที่จะนำมาใช้สำหรับการเรียนในห้องเรียน
๕. แบบการสอนที่มีอยู่ จะมีผลต่อแบบการเรียนรู้และผลของการเรียน^๒

^๑ Zona M. Torgrude, "Personal Styles, Educational Characteristic and Career Experience Associated with Adult Learner Styles in Social Work Education," Dissertation Abstracts International 41 (October 1980): 1435 - A.

^๒ Patricia Guild, "Learning Style: Knowledge, Issues, and Application for Classroom Teachers," Dissertation Abstracts International 41 (September 1980): 1033 - A.

เจมส์ โจเซฟ เลกซ์ (James Joseph Lex) ได้ทำการทดลองเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาปีที่ ๑ ในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในมลรัฐอินดีแอนา (Indiana) สองกลุ่ม โดยใช่วิธีเรียนต่างกัน คือกลุ่มทดลองเรียนแบบกระบวนการกลุ่ม (Group Dynamics หรือ Non-Structured Group Experience) และกลุ่มควบคุมเรียนแบบเดิม ผลการทดลองปรากฏว่า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างกลุ่มทั้งสองนี้ แต่นักศึกษาในกลุ่มทดลองรู้สึกพอใจต่อประสบการณ์ที่ได้รับ และชอบการเรียนแบบกระบวนการกลุ่มนี้มาก เพราะมีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นของตนเองและรู้สึกอิสระในการเรียน^๑

เอ็น เจ เอ็นทวิสต์ เทิล และโคโรธี (N.J. Entwistle and Dorothy) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ วิธีการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต ผลการศึกษาพบว่า นิสิตที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว มีนัยในการเรียนหรือวิธีการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีกว่านิสิตที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว ทั้งสองได้สรุปผลการศึกษาดังกล่าว นิสิตที่เรียนด้วยบุคลิกภาพแบบเก็บตัว มีวิธีการเรียนดี มีแรงจูงใจในการเรียนสูง ตลอดจนมีความมั่นคงทางอารมณ์^๒

สรุปผลการวิจัย อาจกล่าวได้ว่านิสิตมีแนวโน้มในการเรียนแตกต่างกัน ทฤษฎีแบบการเรียนมีความสำคัญในการที่จะนำมาประยุกต์ใช้สำหรับการเรียนการสอนในห้องเรียน

การวิจัยในประเทศไทย

งานวิจัยที่เกี่ยวกับแบบการเรียนของนิสิตนักศึกษา โดยตรงยังไม่มีผู้ใดวิจัยมาก่อน แต่มีการวิจัยที่เกี่ยวกับลักษณะผู้เรียนและการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องบ้าง ดังนี้

^๑ James Joseph Lex, "Attitude Change of Siminary Students Associated with a Course in Group Dynamics," Dissertation Abstracts International 9 (May 1975) : 6093 - A.

^๒

N.J. Entwistle and Dorothy, "The Relationship Between Personality Study Method and Academic Performance," The British Journal of Educational Psychology 40(June 1970): 132 - 143.

สุวิทย์ สมานมิตร ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักศึกษามหาวิทยาลัย โดยใช้คะแนนเฉลี่ยสะสมปลายปีที่ ๑ ของกลุ่มตัวอย่าง เป็น คะแนนผลสัมฤทธิ์ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญไค้แก่ เพศ อายุ คะแนนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ และ การเลือกคณะที่กำลังศึกษา กล่าวคือ นักศึกษาหญิงจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า นักศึกษาชาย นักศึกษาที่มีอายุในกลุ่มค่าสุดคือ ๑๗ $\frac{๑}{๒}$ - ๑๘ ปี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงกว่านักศึกษากลุ่มอื่น ๆ นักศึกษาที่ได้คะแนนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ สูง มีผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนในชั้นปีที่ ๑ สูงตามไปด้วย และสูงกว่านักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ นักศึกษาที่เลือกคณะที่กำลังศึกษา เป็นอันดับแรกมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าพวกที่ เลือกอันดับอื่น ๆ โดยเฉพาะอันดับสุดท้ายและรองสุดท้าย

นางพร เมษรักษาวิเศษ ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างนิสัยและทัศนคติใน การเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ เปรียบเทียบนิสัยและทัศนคติในการเรียน ระหว่างนักเรียนที่เรียนในสาขาวิชาต่างกัน โดยการใชแบบสำรวจนิสัย และทัศนคติ ในการเรียนของบราวน์ และโฮลท์ซแมน ฟอร์ม เอช (The Survey of Study Habits and Attitudes: Brown and Holtzman: Form H) เป็นเครื่องมือในการ วิจัย ผลการวิจัยพบว่า

๑. นิสัยและทัศนคติในการเรียนมีความสัมพันธ์กับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
๒. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีนิสัยและทัศนคติในการเรียนดีกว่า นักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ

สุวิทย์ สมานมิตร, "ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัย : ศึกษากรณีนักศึกษาเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๑๕), หน้า ๗๑ - ๗๓.

๓. นักเรียนชายและหญิงมีนิสัยและทัศนคติในการ เรียนไม่แตกต่างกัน
๔. โดยทั่วไปแล้ว นิสัยและทัศนคติในการ เรียนของนักเรียนต่างสาขาวิชา จะต่างกัน ยกเว้นนักเรียนชายแผนกวิทยาศาสตร์ และนักเรียนหญิงแผนกศิลปศาสตร์ ไม่แตกต่างกัน^๑

อรพินทร์ นิมิตรนิวรณ์ ได้ศึกษา เรื่อง "การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ปัญหาส่วนตัวและสัมฤทธิ์ผลของนักศึกษามหาวิทยาลัย"/โดยใช้นักศึกษามหาวิทยาลัย ๕ แห่ง จำนวน ๑,๕๒๕ คน แบบสำรวจที่ใช้คือ แบบสำรวจนักศึกษาคัดแปลงมาจาก แบบสำรวจปัญหาของ มูนีย์ ฟอรัมที่ ผลพบว่า ปัญหาส่วนตัวทางด้านการเงิน ด้าน กิจกรรมและบริการของมหาวิทยาลัย ด้านเพื่อนและการเข้าสังคม ด้านความสัมพันธ์ กับเพศตรงกันข้าม ด้านปรับตัวทางการ เรียน มีความสัมพันธ์กับสัมฤทธิ์ผลทางการ เรียน ของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยส่วนกลาง และปัญหาส่วนตัวด้านการปรับตัวทางด้านการ เรียน บุคลิกภาพ ความสัมพันธ์กับเพศตรงกันข้าม ด้านอารมณ์ และความรู้สึกลึกซึ้ง เกี่ยวกับการสามารถให้ทำนายสัมฤทธิ์ผลทางการ เรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยส่วนกลาง ได้^๒

สุจิตร์ ศิริรัตน์ ได้สร้างแบบสำรวจนิสัยและทัศนคติในการ เรียนระดับ อุดมศึกษา แบบสำรวจที่สร้างขึ้นแบ่ง เป็น ๔ องค์ประกอบคือ การหลีกเลี่ยง การ

^๑ นภาพร เมษรักษ์วณิช, "ความสัมพันธ์ระหว่างนิสัยในการ เรียน ทัศนคติในการ เรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน"(วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิต แผนก วิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๕), หน้า ๕๒ - ๕๘.

^๒ อรพินทร์ นิมิตรนิวรณ์, "การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาส่วนตัว และสัมฤทธิ์ผลของนักศึกษามหาวิทยาลัย"(วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิต แผนกวิชาวิจัย การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๒), หน้า ๓๘ - ๔๐.

ผลัดเวลา วิธีการทำงาน การยอมรับในตัวครู และการยอมรับคุณค่าของการศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นนิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ ๑, ๒, ๓ และ ๔ ที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา ๒๕๒๑ รวม ๘ มหาวิทยาลัย ผลการวิจัยปรากฏว่า การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจากแบบสำรวจปรากฏว่า) องค์ประกอบด้านการผลัดเวลา และวิธีการทำงาน คะแนนเฉลี่ยของนิสิตนักศึกษาหญิงสูงกว่านิสิตนักศึกษาชายในระดับเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ และ .๐๕ ตามลำดับ | ส่วนต่างระดับชั้นกัน คะแนนเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน องค์ประกอบด้านการยอมรับในตัวครูและการยอมรับคุณค่าของการศึกษา คะแนนเฉลี่ยของนิสิตนักศึกษาชายและหญิงในระดับชั้นเดียวกัน และต่างระดับชั้นก็มีค่าไม่แตกต่างกัน

สรุปการวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในต่างประเทศและในประเทศไทย ปรากฏว่า นิสัยและทัศนคติในการเรียนของนิสิตนักศึกษาจะมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นิสิตนักศึกษาจะมีแนวทางในการเรียนแตกต่างกัน ซึ่งอาจให้ความหมายในลักษณะแบบการ เรียนของแต่ละคน นักเรียนชายและหญิงมีนิสัยและทัศนคติต่อการเรียนไม่แตกต่างกัน และปรากฏว่าทฤษฎีแบบการ เรียนมีความสำคัญในการที่จะนำมาใช้สำหรับการเรียน ในห้องเรียน ส่วนในประเทศไทยนั้น การวิจัยเกี่ยวกับแบบการ เรียนของนิสิตนักศึกษา นั้น ยังไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดทำการวิจัยมาก่อนเลย มีที่ได้วิจัยแล้วก็เป็น การวิจัยเกี่ยวกับ นิสัยและทัศนคติในการเรียนของนิสิตนักศึกษา เท่านั้น

สุจิตร์ ศิริรัตน์, "การสร้างแบบสำรวจนิสัยและทัศนคติในการเรียน ระดับอุดมศึกษา" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๒), หน้า ๘๘ - ๑๐๖.